

SLOVENSKI NAROD.

uhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dočelo za vse leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrta leta 8 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrta leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leta 22 K, za pol leta 11 K; za četrta leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osnira. — Za oznalila plačuje se od petrostopne petit-vrste po 12 h, če se osmanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvloč frankovati. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznalila t. j. administrativne stvari. — Vhod v upravnštvo je na Vogove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Klerikalna organizacija.

Odpornapredne narodne stranke proti pogrebni klerikalni organizaciji, ki je provzročila že toliko zla, dela klerikalcem velike skrbi. Že vest, da je bil vložen protest proti subvencioniranju »Gospodarske zvezce«, jih je silno spekla, kakor se je pokazalo v trgovski zbornici. Sedaj pa še interpelacija dr. Tavčarja! Ta je dr. Šusteršič tako razkačila, da je spisal dolg članek za »Slovenca«, v katerem piha kakor gad. In ni čuda, saj mu je interpelacija štreno zmešala.

Klerikalci trobentajo neprestano, da delajo s svojo organizacijo za ljudstvo, da hočejo s to organizacijo ljudstvu pomagati do boljšega blagostanja in razkrivajo vse napredne zavode kot oderušči. Sedaj pa je dr. Tavčar v svoji interpelaciji razkril, kje je pravo oderuščo, kateri zavod pomaga ljudstvu s tem, da svojim člancem vzame skoro polovico celega dočinka.

V pravilih »Ljudske posojilnice« nahajajoča se dolöčba o dispozicijskem zakladu je pravi pravati škandal in odločno v nasprotju z veljavnim zakonom. »Dispozicijskega zaklada«, do katerega nimajo člani prav nobenega vpliva, tako da še vprašati ne smejo, kako se porabi, ne pozna nobena posojilnica, ki je v naprednih rokah, poznajo ga samo klerikalni zavodi, na čelu jih »Ljudska posojilnica«, ki se še hvali, da je na ta način spravila že 42 000 K na stran.

V svoji jezi, da se je razkril ta škandal in še v državnem zboru, je dr. Šusteršič obljudbil v »Slovenec« boj vsem neklerikalnim posojilnicam, češ, da si liberalni kapitalisti pri svojih zavodih dele remuneracije.

Le počasi dr. Šusteršič! Liberalni zavodi — če se sploh sme govoriti o takih, ker s politiko se naši gospodarski zavodi ne pečajo — dajejo remuneracije tistim, ki za zavod delajo. Kdor celo leto dela, kdor opravlja za zavod razne posle, ta zasluži za svoje delo tudi plačilo. Liberalci

si ne dajejo sami remuneracij, dovojujejo jih člani na občinem zboru, ki je najvišja instanca pri vsaki zadrži. »Ljudska posojilnica« pa je ustvarila dispozicijski fond ravno zato, da nima občni zbor — ki mora po zakonu biti v vseh zadevah odločilen — na porabo tega fonda nobenega vpliva, in še računa o porabi tega fonda ne sme zahtevati.

Dr. Šusteršič se spodnika nad remuneracijami, ki jih dovoljujejo »liberalne« zavodi, to se pravi občni zbori »liberalnih« zavodov za storjenja dela — sam pa prejema dr. Ivan Šusteršič leto na leto mastno remuneracijo od »Ljudske posojilnice«. Ta dr. Šusteršič, ki živi od tega, da je pravni zastopnik »Ljudske posojilnice«, si daje leto za letom izplačati mastno remuneracijo za »trdu«, ki ga ima kot načelnik tega zavoda. Ta remuneracija znaša na leto 2000 kron. Pritem je pomisliti, da ima »Ljudska posojilnica« celo vrsto uradnikov, ki opravljajo uradniške posle, dr. Šusteršič pa si tako posebe zaračuna vse, kar stori. Remuneracija letnih 2000 kron je torej popolnoma darovana. In mož, ki si daje izplačevati take remuneracije, hoče drugim očitati, kar so z delom pošteno zasluzili?

Pri tem je uvaževati še eno. »Liberalne« posojilnice razglasajo vsako leto ne le svoje bilance, nego tudi na občinem zboru storjene sklepne, tako da vsak človek lahko ve, kako se je čisti dobitek porabil, »Ljudska posojilnica« pa na občinem zboru storjenih sklepov nikdar ne objavi, tako da tisti, ki se občnega zpora niso udeležili, ničesar ne izvedo, kaj se je sklenilo. To je tako praktično, ker tako ostanejo remuneracije tajne.

V očigled temu je bila silna prednost, da se je zmešani filozof dr. Krek na občinem zboru »Gosp. zvezca« osmeli govoriti, da hoče njegova stranka s svojo organizacijo urediti kmetski kredit in da ima pri tem samo namen, uničiti oderuščo. Ali

ni to največje oderuščo, če se zadržnikom odvzame skoro polovico vsega čistega dobitka velikega dežarnega zavoda, če se jim v parletih vzame kar 42 000 K, kakor je to storila »Gosp. zvezca«? Na to najodgovori poštenjak dr. Krek!

Šusteršič je obljudbil, da se v državnem zboru spravi nad »liberalne« posojilnice. Pozivljamo ga, naj le stori, kar more in zna. Nas bo le veselilo, če svojo oblubo izpolni, ker imamo toliko gradiva o klerikalni gospodarski organizaciji, da komaj čakamo prilike, da stopimo ž njim pred širšo javnost ter dokažemo, da je katoliška gospodarska organizacija v resnici največje sleparstvo, kar ga je kdaj bilo na Slovenskem.

Naše ljudske šolstvo.

I.

V zadnjem času je začela šolska uprava obračati večjo pažnjo našemu ljudskemu šolstvu. Sveža, včasih tudi nekoliko ostra sapa pihja preko dežele, drami zaspante duhove, mori nezdravo zelišče, a tudi bodri in dviga ter krepi po vrtih naše narodne omike one cvetove, ki se čilo in ponosno zavajajo svoje vrednosti in svojega poklica. Konservativne, zlasti reakcijske duše se seveda upirajo tej krepki sapi, in trobilo vsega, kar je nazadnjaškega, ljubljanski »Slovenec« je že opetovan rohnel proti reformatorjem in reformam, ki pa jih more pozdravljati vsakdo kot umestne in koristne za boljši uspeh in hitrejši napredek na naših ljudskih šolah. Konservativnost pomeni stagnacijo, mrtvilo na vseh poljih javnega delovanja. Nikjer pa ni odrenevelost in zastarelost večje kvare, kakor na polju prosvete in omike. Konkurenčni boj v človeštvu je vedno hujši, borba za obstanek vedno ljetješa. Od vsakega posameznika se zahteva vedno več. Čuvstvena in duševna izomika je potrebnata dandanes že preprostemu obrtniku in delavcu, zato so tudi zahteve za nčitelje in učence vedno večje in težje. Ljudsko

zadružstvo v naši deželi je zaostalo in naša mlada s svojo izobrazbo, ki si jo je pridobivala doslej na ljudskih šolah, ne more tekmovati z mladino mnogih drugih avstrijskih dežel. Javnih ljudskih šolah ima Kranjska mnogo premalo, več tisoč otrok ostaja leto za letom brez pouka, marsikje je poset šole skrajne zanikarni in mnogokje uspeh podupa minimalen. Posledica tega pa je, da naš naraščaj ne more vzdrževati konkurence z naraščajem drugih dežel. Tuje zasedajo službe, ki zahtevajo količaj višje izomike in večje inteligence, odrasla naša mladina pa se mora zadovoljevati z najnižjimi deli ali pa izseljevati se v Ameriko, kjer opravlja najtežja dela, ki jih drugi ne marajo, po tovarnah, gozdih in raznih jamah. Slovencem narašča zarod snžnjev, helotov, da slnžijo za sramotno slab kruh tujcem, ki so izomikanje. Hlapci, najnižji delavci in dekle postajajo večinoma naši mladeniči in naša dekleta; lažje in boljše plačane posle pa vrše celo v naši ozjji domovini intelligentni tuje. Po tovarnah, rudokopih in vseh večjih obrtnih podjetjih so uradniki, poduradniki in preddelavci do malega le tuji priseljenci, naši ljudje pa so — pari, težaki, »Kanonenfutter« . . .

Take razmere za narod niso častne, niti koristne. Izseljevanje Slovencev in Slovenk ter priseljevanje tujih, večinoma narodu sovražnih elementov mora odpreti oči tudi našim politikom, da začno misliti na to rak-rano, ki postaja Slovencem že skrajne opasna. Glavno sredstvo, ki pologoma temeljito ozdravi to kritično socialno bolezen, pa so šole, v prvi vrsti ljudske šole, vestni in neumornodelavni, vedno napredujuči učitelji, največja strogost proti zanikanemu posečanju svobodne šole, to so povlajitvena sredstva, da postanemo res kulturni, politično in gospodarsko trden narod!

Nova sveža, včasih tudi nekoliko ostra sapa, donašajoča v naše ljudske šolstvo zdravih reform, je torej koristna ne le s kulturnega, nego tudi socialno-narodnega stališča; saj nas reši sčasoma iz sedanjih tužnih razmer, ki so naslikane jasno v poslednjem letnem glavnem poročilu c. kr. deželnega šolskega sveta za Kranjsko o ljudskem šolstvu l. 1901/2.

Temu uradnemu poročilu posnemamo najvažnejše podatke, ki naj do kažejo veliko zaostalost našega šolstva, zaostalost, ki je vir izobrazni inferioznosti našega nižjega ljudstva, katero je seveda le vsled tega tako neumodno dobra in ponizna molzna kravica naših popov ter zaslepljena bojna drhal reakcijonalnega klerikalizma. Le omika in prosjeta rešita naš narod iz gospodarske revčine, le šole iztrgajo naše nadarjenje, žal, tudi vnmarno priprosto ljudstvo iz verig duševnega suženjstva, temnega in nazadnjaškega klerikalstva. Dobre in mnogoštevilne šole, vestni in neumornodelavni, vedno napredujuči učitelji, največja strogost proti zanikanemu posečanju svobodne šole, to so povlajitvena sredstva, da postanemo res kulturni, politično in gospodarsko trden narod!

Turške grozovitosti.

Dolgo časa se je prikrivalo, kar so vprzorili Turki po znanem dinamitem atentatu. Sedaj pa tudi turški viri ne taje več, da so se Turki maščevali nad Bolgari v Solunju. Priznavajo pa, da je bilo usmrtenih »samo« 51 Bolgarov. V resnici pa se je izvršilo pravato klanje. Kar so le mogli Turki doseči s kroglimi, sabljami in gorčacami, vse so pobili; priznali so niti o trokrom. Trupla so pometali skupaj kakor mrhovino, jih na gnojnih vozovih peljali na morski breg ter jih potopili v morju. Gledalo se ni, kdo je krv ali nedolžen, tako razmišljevanje se vidi turškim pravnim pojmom brezporebno, kadar se gre le za »kristjanske pse.«

Atentati so obsojati kot budodelstvo, naj jih je izvršil kdorkoli. V vsaki državi bi se kaj takega z vso strogostjo

LISTEK.

Pod večer.

Zofka Kveder.

Ležal je pod smrekami na parobku gozda, od koder se je razgrinjal pogled daleč v deželo. Na desno same gore s skalnatimi, raztrganimi bregovi, ki so molče in hladno strmeli v nebo; na levo pa odprt svet, mali, nizki, valoviti hribi, pokriti z zelenimi gozdovimi, z lazi, poljem in belimi vasmi; in dalje v ravnicu široka polja, srebrne vode in bela pota, ki so vsa tekla v mesto, ki je že nejasno, kakor pisan madež ležalo na obzorju.

Včeraj je bil tam. Videl je Agnezo in vse popoldne sta se šetala v starem mestnem parku.

Šel je od doma v gozd, da bi mu ne bilo treba toliko razmišljati, ali niti sam ni vedel, kdaj je prišel sem na ta kraj, od koder se je tako krasno video na vse strani in tudi v mesto. Lepo se je ležalo tu, visoko v gori, na kraju gozda in lahko in nemoteno so prihajale sanje.

O Agnezi, o Agnezi je sanjaril.

Samo o njej. Hitro so se vračale misli k njej, ako tudi jih je pošiljal drugam.

Včeraj sta šetala skupaj tam daleč dolgi v starem mestnem parku. Skoro sama sta hodila po senčnatih potih. In niti jedenkrat je ni poljubil.

Zdaj ga je srce bolelo, ko se je spomnil, da bi jo bil lahko poljubil, a je ni. Saj je bila njegova zaročenka in ne bila bi se branila, da jo je poljubil prav na njena mala, rdeča usta in na oči, na lica, na čelo; da jo je objel okrog pasu in na lahko pritegnil k sebi. Ali vsaj njeno roko, ki je bila tako lepa, kakor pesem, bi imel lahko v svoji roki; poljubil bi jo, gledal in dragal, to njeno milo, lepo roko.

Sama sta šetala v starem parku, ali vse, karkoli sta govorila, je bilo trdo in hladno, tuje. S hrepenečno dušo je bil prišel k njej, ali kakor jo je ugledal, se mu je zakrnilo srce.

Nikoli še ni bil srečen pri njej, nikdar še mu ni bilo lepo in toplo v njeni bližini. Vselej se je mučil, mučil...

— Agneza! — Zaklical jo je z drhtajočim glasom in roke so se nehotile stegnile proti nji, hrepeneče in polne ljubezni.

Ona ga je pogledala in roke so mu omahnile.

Ne, da bi ne bila prijazna ž njim. Veden je govorila: — Ti, Ferdo, veš?

— Kako misliš, Ferdo? — In lepo se je čulo njegovo ime in njenih ust.

Ali če ji je pogledal v obraz, v oči, ni bila to Agneza, njegova Agneza. Tuja se mu je zdela in neizmerno daleč od njega in njegovih želja.

Koliko je hrepel po njej, koliko je hrepel, da jo poljubi, da se dotakne njene lepe roke, ki jo je toliko ljubil. In če jo je poljubil, če je držal to belo, krasno, poetično roko v svoji, bi se bil razjokal. Ni bilo to, o čemer je sanjaril. Samo njen glas se mu je lagal, rahlo in zapeljivo: — Ljubim te, ljubim te!

A ni bilo res, ni ga ljubila. Čutil je to, globoko in grenko. In vedno je razmišljal o tem, po dnevu, v noči. In dokazoval si je, da je njegov strah prazna senca. Zakaj bi se bila potem zaročila ž njim? Ni bil bogat, ni bil lep in njegova služba ni bila sijajna. S čim bi ji imponiral tak oskrbnik male grajsčine v gorah? In zakaj bi se mu lagala? Kadarkoli jo je vprašal: — Agneza, reci mi po resnici, ali me

ljubi? — mu je odgovorila vselej jasno in brez obotavljanja: — Razume se, da te ljubim!

Ali to je bila laž, ni ga ljubila. Včeraj, ko sta se sprejala v starem mestnem parku, je občutil to, kakor še nikoli. Globoka, hladna senca je vladala pod starim, košatim drevojem. Njemu je srce kipelo od ljubezni, hrepnenja in gorja. Šla je tu poleg njega, govorila je, semejala se je, v njenem glasu je včasih sladko in mamljivo zazvenelo: — Ferdo! Ferdo! — Ali kakor je vzdignil oči, je izginila Agneza, ki ga je ljubila in hladna, tuja gospodinja je stopala ž njim, v katero je bil zaljubljen, neumno in brez upa. In moral si je ponavljati v mislih zopet in zopet, da bi ne pozabil: — To je moja zaročenka, to je moja zaročenka!

Nekaj je hodilo med njima, nekaj tujega, nekaka tajna, mrzla in dušeča. Odkar jo je poznal, je bilo to med njima in vedel je: nikoli ne bo izginilo. In nikoli ne bo vedel, kaj je, kakor zdaj ne ve. Za par mesecev pride Agneza k njemu v gore, njegova bo, ali ono tuje, ono mrzlo bo ostalo med njima in kadarkoli se bo zagledal v

njene oči in v njen obraz, kadarkol bo dragal njen roko, ki je lepa, kakor pesem, vselej bo vpraševal: — Zakaj me ne ljubiš? — Kričal bo, prosil in zaklinjal, ali odgovora ne bo in vedno, vedno ga bo peklo v duši: — Saj me ne ljubi! In zakaj ne?! Zakaj ne?! —

Solnce je zahajalo in višnjeve sene so legale po dolinah in hribih na levi. Samo na desni so se še svetili gorski vrhovi v poslednjih žarkih. Mesto na obzorju, ki je kakor pisan madež ležalo v daljini, je utonilo v mrak. V gozdu je zašumelo in hladen veter je zavel po bregovih.

Začudil se je, da prihaja mrak, ko je vendar že opoldne odšel iz doma. Vzdignil

kaznovalo. Toda najprej bi se morala vendar vršiti stroga preiskava, kdo je kriv in kdo nedolžen, ne pa vse skupaj pavšalno kaznovati z grozno smrto. Pri atentatu v Solunju pa je še dvojno upoštevati: Kristjani so vsled neznotnega tlačanstva do skrajnosti obupani. Ako so hoteli na silovit način storiti temu konec, česar drugače spremeniti niso mogli, postopali so v službi človeškega prava in za svobodno in kulturno idejo. Ednakih političnih zločinov v podobnem položaju se je izvršilo tudi drugod na stotine. Kaznovani so bili kriveci, pa le kriveci. Toda neverjetna ni obdolžitev, ki jo je čitati v ruskih listih, da so pravi provzročitelji solunskih atentatov Turki sami, ki so pač vsega zmožni, samo, da le zadružijo reforme. Atentat da je bil rezultat spletka proti Bolgariji in Srbiji. Navodilo k tej spletki pa je baje prišlo iz Berolina.

In take sumnje niso povsem neopravljene. Saj pripoveduje neki poročalec „Information“ iz Macedonije, da je povsod srečeval ubežnike, največ od Turkov onečaščene bolgarske deklince in žene, ki so pripovedovali, da so prihajali turški vojaki, ki znajo bolgarsko, v njihove vasi preoblečeni za vstave ter se tudi za take izdajali, potem pa so plenili, posilovali ženske ter morili. Na ta način hočejo Turki ščuvati prebivalce zoper vstave ter opravičiti na zunaj, da so primorani rabiti silo. Ubežniki so mnenja, da mora splošna revolucija vsak čas napočeti.

To, kar počenjajo sedaj Turki po kristjanskih vaseh in kar so storili v Solunju, spominjam živo na turško klanjenje med Armencami. Takrat se je v Carigradu pred očmi sultana Abdula Hamida „rešilo“ armensko vprašanje na ta način, da se je v enem dnevu nad 8000 Armencev pobilo kakor stekle pse kar s poleni in gorjačami, njih trupla pa so pometali v Bospor. In vsa Evropa je molčala, edini Gladstone je imel toliko sreca in poguma, da je to nečloveško turško krvoljčnost v angleški zbornici po zaslugah obsodil ter izrekel, da je v zanaprej ime Turek tako omaževočano, da ga kulturni in pravčni ljudje niti zgovoriti več ne smejo. A Nemčija, ta država „lepih čednosti in strahu božjega“ je bila prva, ki je stiskala okrvavljeni sultanovo roko ter se izrekla za njegovo zaveznico. Vsled tega pač ni čudno, da se tudi za sedanje turške grozovitosti v Macedoniji dela isto Nemčija za neposredno sokrivo. Vse pričakuje, kaj bo storila na to Rusija, ki je bila tako ljudomila, da je pustila življenje celo morilcu svojega konzula.

Po vsem, kar je storila dosedaj Turška, pač ne bo nihče verjel, da ji je za resnobo reform. Sicer se baš sedaj poroča, da so se začele vojne operacije zoper Albance, ki se vstavljajo reformam. V ta namen je baje odrinil Šakir paša od Prizrenda z eno brigado preko Milanovac-planine v Djakovo, z drugo brigado pa Nasir paša od Ferizoviča v Mitrovico. Ne poroča pa se nič, da bi se na teži poti bilo kaj zgodilo Albancem. Prehodi

turške vojske bodo imeli pač najbrž drug namen, a plačali bodo slovanski kristjani.

Francoski nacionalisti.

Sedaj ob zapiranju kongregacij na Francoskem pišejo nemški in angleški listi mnogo o nacionalistih ter jih skrivajo kot klerikalike in šoviniste, ki se edini upirajo splošni svobodi duha. Temu pa ni tako. Francoski nacionalisti so nastali ob času francosko-nemške vojske leta 1870—1871. Takrat so se vsi francoski sloji zvezali v tako stranko proti nevarnosti, ki je pretela celemu zapadu od Nemčije. Še dandanes so med nacionalisti vse mogoče parlamentarne in izvenparlamentarne stranke, od bonapartistov pa do socialistov. Pri njih so tudi progresisti ali naprednjaki. Zato pa bi ne bilo pravčeno soditi vseh nacionalistov, da so nasprotniki sedanjemu antiklerikalnemu gibanju na Francoskem. Treba jih je soditi po njihovi narodni politiki, ne pa po zastarelem skupnem programu. Francoski nacionalisti so vsi brez izjeme odkriti in prepricani pričasti zvezze z Rusijo. To so pokazali posebno zadnje dni ob prihodu angleškega kralja v Pariz. Glavno njihovo glasilo „La Patrie“ je začelo najostrejši boj proti prisrčnemu sprejemu angleškega kralja in proti njegovemu potovanju sploh. Za njim so začeli ednako pisati tudi drugi Slovanom naklonjeni listi. Prinesli so poziv: „Ne izobesajte francoskih zastav, ker Francoska ničesar ne praznuje! Edina dostojna in patriotična manifestacija v duhu Pariza in Francoske je: Naj se vije edna zastava, zastava ruska. Naj se čuje eden edini klic: „Živila Rusija!“ Francoska demokracija bo umela tako manifestacijo.“ — Pa ne le za Ruse, tudi za Čehe in druge avstrijske Slovane se francoski nacionalisti toplo zavzemajo ter ne prezrejo nobenega važnega kulturnega pojava Slovanov, da bi ga v svojih listih ne razpravljali simpatično. Zvezze z Rusijo ni sklenila pravzaprav francoska diplomacija, temuči francoski nacionalizem. In Angleška in Nemčija se bojita te zvezze ter bi jo radi podkopali s tem, da proglašata nacionliste za nasprotnike republike in pravega napredka. Ne bojita se sicer toliko sedanje rusko-francoske zvezze, temuči le da bi se francoska še znala zblizati s Španijo in Italijo, tedaj nekako latinsko-slovanske zvezze. Taka zvezza bi presekala Angleški pot v Indijo, Nemčiji pa podrla kolonizatorske načrte v Podonavju in na Balkanu. Le zato mrze francoski nacionalizem, ki je v celi zapadni Evropi po svojih težnjah podoben slovanskemu narodnemu preporedu.

Politične vesti.

Kongres avstrijskih nemških obrtnih društev se je otvoril včeraj na Dunaju. Namen shodu je, razložiti težnje obrtnikov glede sklepanja načrte, carinskog tarifa in trgovinskih pogodb. Shoda se je udeležilo 62 obrtnih društev.

— Dober večer, Anica! — je pozdravil učiteljevo hčer. — Dober večer, gospod oskrbnik! — Nagnila se je preko ograje in mu podala roko. — Kako lep večer je noč, — je dejala, ko se je zopet vzravnala. — Tema je že, a gore so še vedno rdeče in nebo še ni zbledelo. Kje ste bili? — — V gozdu sem bil vse popoldne. — Mislila sem na vas. Zdeli ste se mi žalostni, ko ste šli opoldne po potu mimo. Stala sem pred hišo ali niste me videli. — Molčala sta oba in gledala h goram.

— Zakaj ste bili tako zamišljeni? — je vprašala, ali njen obraz je še vedno gledal proč v daljavo.

Njemu se je sreča stisnilo in neizrečeno tužno mu je postal v duši. Naslonil je glavo k ograji in zastokal. — Kaj vam je, oh! — je zašepevala gori.

Vzdignil je obraz k njej in jo videl nad seboj, kako se je nagnila k njemu in stegnila desnico proti njegovemu obrazu. Dve vroči solzi ste pali na njegovo lice.

— Anica! —

Carinski odsek je sprejel včeraj carino na žito, kakor jo je določil vladni načrt. Predlog posl. Seizza, naj bi se žitu dovolila prosta carina ali da bi ista ostala kakor dosedaj, je bil odklonjen. Pač pa se je sprejel predlog za carine prosti uvoz gotove množine koruze za Primorsko, Dalmacijo, Tirolsko in Bukovino. Prihodnja seja bo v torsk.

Nagodbeni odsek je sprejel točko VII. Govorila sta tudi trgovinski minister baron Call in finančni minister vitez Böhm-Bawerk. Na predlog poročevalca barona Schwergla se je odgodilo proti zahtevam čeških poslancev obravnavanje o točkah VIII. in IX. (železničarstvo).

Tiskovni odsek je včeraj zaključil debato o novem tiskovnem zakonu. Predlog posl. Pacherja, da je poslanec izključiti od odgovornega uredništva, je dobil sedaj večino. Končno se je sklenilo, da smejo uredništva pri važnih prilikah, posebno za časa vojne, prirediti posebne izdaje.

Volitve v ogrsko kvotno depacijo se vrše danes. Kossuth je včeraj izjavil v zbornici, da se njegova stranka ne udeleži volitev. Tudi poslanec Eötvös je istotako izjavil, da je proti kvotni depaciji, ker ista že več let ne sankecionira ter njeni pomankljivo delovanje le škoduje narodu. Kvota se je zvišala proti interesom, proti pravici in proti volji Ogrske.

Kako na Ogrskem volijo občinskega sodnika. V Seprsu so bile te dne volitve občinskega sodnika. Pri tem je prišlo do pobojev med socialisti in ostalima dvema strankama. 7 oseb je mrtvih, 15 pa nevarno ranjenih. Prišlo so tri kompanije vojakov, ker Rumuni groze, da bodo nastopili s puškami.

Iz Macedonije. V bitki pri Seselu je padlo 12 ustašev. V Monastiru se je vršilo klanje Bolgarov, o čemer poročajo turški viri lakonično: mnogo Bolgarov je bilo ubitih. Pri vasi Krapelka so Turki pobili 10 Bolgarov, 30 pa so jih zaprli.

Irski zakon je sprejela angleška zbornica z 343 glasovi. Proti je bilo le 26 glasov.

Katoliški uzori.

(Dalej.)

Naravno je, da je cerkev tudi gleda znanosti in umetnosti se postavila na svojo asketično-hirarhično stališče, s katerega je urejevala vse življenske razmere. Znanost je veljala kot opravičena le v toliku, kolikor je pospeševala cerkvene namene. Cerkev nikdar priznala, da ima znanost pravico, iskatki golo in čisto resnico. Vincencij de Beauvais je to stališče označil z besedami: Vsaka umetnost in vsaka znanost mora služiti bogoslovju. Kakor je Bog višek in namen vseh stvari, tako je bogoslovje, ki se tiče božjih stvari višek in namen vse znanosti in umetnosti.

Prva naloga znanosti je bila v srednjem veku ta, razširjati cerkvene nauke, in pobijati vse, kar ne soglaša s cerkvenimi nauki, ker je to nevarno za izveličanje duše, če je tudi stokrat resnično. Kancelar papeža Gregorija VII. je imenoval vse znanosti — izvzemši

Molčala sta in gledala v nebo, kjer so se zazibale prve blede zvezde.

— Drugi teden odpotujem k teti; daleč, na Dunaj. —

— Ostanete tam? —

— Za vedno. —

In še je vprašal, rahlo in kakor, da prosi:

— Zakaj odpotujete? —

— Ker vas ljubim, — je dejala glasno in odšla proti hiši.

Ostat je pri ograji in se ozrl proti dolini, kjer je ležalo mesto. Ljubezen mu je zaplala v srcu: — Oh, ti Agneza! —

Kako je dejala Anica? Hladi, kakor balzam! In ponavljal si je njene besede, hladeče zdravilo: — Ker vas ljubim! —

Slišal je, kako se nekdo pri učiteljevih poslavljajo in ko je prišel čez vrt na cesto, ga je pozdravil: — Vi ste Mozetič?!

— Skupaj sta odšla po poti.

Mozetič je bil grajski gozdar in še ni bil dolgo v teh krajinah. Začel je govoriti o Anici.

— Če nas kdo ljubi, kdorkoli, nam je lagje. Hladi, kakor balzam. —

seveda bogoslovje — „bedarje“ in „burke“. Tomaž Akiinski je prizadavanje po spoznanju proglašil za greh, če se ne nanaša na spoznanje Boga. Roger Bacon pa je dejal, da vodi znanost, ki se ne ravna po cerkvenih naukah „v peklenko temo“. V peklenko temo zaide po nazorih cerkve tudi dandanes vsakdo, kdor išče golo in čisto resnico.

Kot nekak vir skušnjav ki zapečujejo ljudi k znanstvenim študijam, je v srednjem veku veljala vsa starogrška in rimska literatura, zlasti filozofska, pravna in medicinska literatura. Sinoda v Rheimsu je l. 1131. prepovedala redovnikom baviti se z medicino in s pravoznanstvom in 2. lateranski koncil l. 1139. ter sinoda v Toursu l. 1163. sta to prepovedi ponovili. Ker so bili v tistih časih redovniki edini zastopniki znanosti, edini, ki so se živo bavili, je ta prepoved pomenila, da se sploh nihče ne sme baviti z medicino in s pravoznanstvom.

Studiranje grške in rimske literature je v srednjem veku prouzročilo tako mnogo dušnih konfliktov. Tisti ki so se bavili s to literaturo, so se dostikrat začeli kesati, misleč, da so zašli s pravnega pota in spravili svojo dušo v nevarnost. Poročila iz samostanskega življenja tistih časov navajajo mnogo izgledov tach konfliktov. Nadškofa Bruna v Koloniji je videl njegov kaplan kako je bil postavljen pred božjo sodbo, ker se je nekoliko pečal s filozofijo. Tako strašen greh se je zdelo kaplanu študiranje filozofije.

Klerikalci se dandanes kaj radi sklicujejo na to, da so menihom ohranili mnogo spomenikov grške in rimske literature. To je resnica. A kako je prišlo do tega?

Grška in rimska literatura je bila tedaj edina, v kateri se je mogel človek izobraziti in cerkev je dovoljevala študiranje onih delov teh literatur sam, ker je tedaj le na ta način bilo mogoče si pridobiti spremnost v pisavi in se naučiti znanstvene misli. Menihom so študirali grško in rimske literaturo ne zaradi njene materialne vsebine, ker so obojali, marveč, da so se šolali in si pridobili sposobnost cerkvene nauke znanstveno utemeljevati in zagovarjati. Študiranje grške in latinske literature je bilo dovoljeno samo v ta namen, kateri bi se brez dialektičnega šolanja ne bil dal doseči. Zato se je na pr. toplo priporočalo študiranje Aristotelovih spisov. Aristotelovih dolgo časa strogo prepovedano.

Dalej prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 9. maja.

Značilen izrek. Z Dunaja se nam poroča in sicer od strani, ki je vzvišena nad vsak dvom, o veleznačilnem izreku neke visoke vladne osebe. Pri pogovoru o razmerju med vladom in med slovenskimi klerikalci s posebnim ozirom na gospodarsko organizacijo se je dotična vladna oseba izrekla: „Die slovenischen Clericalen fordern nicht nationale Concessionen, die wollen nur Geld. Warum soll man ihnen nicht paar tausend Gulden geben, wenn sie darum zu haben sind?“ Za danes brez komentaria.

Loški Šinkovec pri delu! Loški fajmošter Šinkovec je eden ti-

stih duhovnikov, ki delajo največjo reklamo za naš list. Kjer zapoje tonzurirani šinkovček, poje vedno pesem o »Slovenskem Narodu«. Na Jesenicah nam je že pridobil obilj Šinkovec, in sedaj se je z najboljšim uspohom pričel truditi za nas Škofji Loki in nje okolici. Tako je na ustanovnem shodu »izobraževalnega društva v Stari Loki iz globokega vroča v širokoga svojega žepa izvlekel dolgo listo naših naročnikov ter jih prav po krščansko in prav po krščansko pričel obirati pred zbrano mnogočico, tako da je leta takoj dobil prav pojem tako o izobrazbi, kakor o tudi o ljubezni do bližnjega. S posebno vnoemo se je škofjeloški dušni pastir pri ti priliki spominjal vrlega in solidnega trgovca gosp. Siherlja. Kakor mesarski pesizza vogla hiša, napadel je Šinkovec odzavnega Siherlja ter kričal: Tudi Siherl je bil »Slovenski Narod«, dokler imata list, ne smete ne v njegovo gostilno, ne v njegovo štanju! Ali ni lepo, gledati dušnega pastirja, ki svojemu faranu odjedal vsakdanji kruh! V cerkvi moli: Ode nebeški daj nam vsakdanji kruh; zunaj cerkve pa kliče hudiča in vse peklenke moči na pomoč, da bi ukradel poštenemu davkopalcu v košček kruha! Vsa čast takemu dušnemu pastirju! Dasi imamo mi veliko povoda hvaležni biti škofjeloškemu župniku za izvanredno reklamo, vendar obžalujemo, da g. Siherl nima nikakega postavnega sredstva, da bi mogel vespečno nastopiti proti brevestni gonji, kojo uprizarja proti njemu župnik Šinkovec. Resnično, daleč smo v Avstriji! Če bi ulomili tatovi v Siherlovo štacuno, bi se zaprli, če bi jih posvetna oblast slučljivo dobitila v svojo pest. To, kar je počel Šinkovec je tudi nekak ulom, po katerem bi g. Siherl lahko še več škode imel, nego pri navadnem tatinskem ulomu! Malega tatu, ki bi slučajno ukradel par funtor sladkorja, bi brez usmiljenja zaprli, Šinkovec, ki Siherl za velik del odjemalcev, vsled tega bi moral klerikalci doplačati

Dalej v prilogi.

usta, položi roko okrog njenih ram in jo pritisne k sebi. Da bo izginilo onesnaženje in tuge med njima.

Oh, Agneza!

Pozno v noč je misil na njo, ko je spalo vse naokrog, strme gore, črno, nečno nebo, hribje in vasi po njih in široka ravnina pod njimi. Tudi Agneza je spala v mestu in sanjala o lepih rečeh, o neznanem, skrivenostni sreči in o mnogem drugem; ali o njem, ki je tam v gorah misil na njo, ni sanjala.

Poslanica

glavnega „Ježevega“ sotrudnika uredništva „Slov. Naroda“.

Slavno uredništvo!

A sma vas dal? A' mate zdej dost? Krucenezar — tku sma vas flikeln, de sa se naš gspudi kar stresl k

da 2000 K. Klerikalci so pihali že ter se podali v ministrstvo, so denuncirali zaprise ne uradnike, da so le-ti pri stankarsko postopali. Klerikalci so res dosegli, da se je pospe cenilo še edenkrat od diša. Pa glej smolo! Zaprizezeni cilci cenili so erarično poslopite višje, ko prejšnja komisija, kajšo pa nižje. A klerikalcem še upadel pogum. »Vlada nam poaga« so rekli in obrnili so se na Ta je sedaj zauzala politični lasti v Logatu, da izvrši novo nitev (že v tretji!) in je v cenično misijo določila še svojega izvenca iz Ljubljane. Ta meri in ceni daj že dva dni. Resultat nam še znan, vemo pa, da ne more izvesti drugače kot prejšnji. V tem daju je pač zanimivo postopevanje vlade. Na ljubo klerikalcem je cenilo posestvo trikrat, vrlada zaupala svojim zaprizezenim uradnikom in ceničcem, ki so strokovni! Radovedni smo, kaj store klerikalci sedaj, če so se tretji blamišči. Po našem mnenju bodo morali eti novce, ako bodo hoteli dobiti. Opomnim še, da so klerikalci vrgovarjali ceničcem, naj vgorist njim ceničjo! Slavni vladci čestitamo, da jo klerikalci smejo tako na nos voditi!

Iz Bleda smo prejeli naslednjeismo: »Slovenec« z dne 5. t. se je grozno raztrogotil zaradi objavljenja tradnega zapisnika, narejenega z beradio Strle glede hrane v bolnici. Saj je s tem zapisnikom tudi dobil no nosu. Če izjavlja revna bolna ženska, da rajši umrje, kakor da bi šla bolnično, je s tem dovolj povedano. Tudi »Slovenec« poziv, naj dr. vit. Bleiweis pomeje z napredno stranko, je bil prav nesrečen. Saj je dr. vitev Bleiweis že pred leti v dež. zboru sm zastopal to, za kar se je zavez Slov. Narodu. Sicer pa je na Kranjskem sploh ni metle, ki bi mogla pomesti z nimi; tudi klerikalci je nimajo. Obetajo pač že dolgo let, da bodo z nimi pometli, a kakor kaže, so vse njih metle pogorele na tisti grmadi, ki smo jo užgali mi napredni Slovenci. Čudno pa se mi vidi, da primerja »Slovenec« mojo gostilno z dež. bolničnico. Jaz sem beračico Strle vzel kot župan v občinski pisan na zapisnik in to le vsled tega, ker je rekla, da rajše umrje, ko da bi šla v bolničnico, ker je v bolničnici hrana slaba in da je boljše kar dobi v milodar in kar priberači na kmetih. Dotični zapisnik sem poslal dež. odboru, prepis pa Slov. Narodu. Ne vem, kako pride v oglede temu klerikalni pisač do tega, da mene in mojo gostilno napada. O kakih šniceljnih ni beračica ničesar povedala, pač pa o slabem krompirju, ki je bil vedno mrzel. No, naj pa še mene denejo v strogo disciplinarno preiskavo.

Jakob Peterelli r.

O. u redništva: Gospod Peterel bo »Slovenec« napad prav lahko prebolel. Peterelova gostilna slovi kot izborna in cenena. Kako pa je s špitalskimi šnicelji, se vidi iz tega, da so hotele usmiljenke zdravnikom sekundarijem kadar imajo inspekcijo, svoje šniceljne in kar imajo sploh najboljšega, zastonj dajati, sekundariji pa teh šniceljov in drugih delikates še zastonj niso marali, ker je tudi najboljša hrana v bolnici tudi za skromnega sekundarija preslab.

Podbojev testament. Radi se vsiljujejo naši božji namestniki za svetovalce pri testamentih, toda slabo svetujejo in že slabšo jih fabricirajo. Župnik g. Ivan Podboj čutil je potrebo v »Slovencu« od srede dne 6. t. m. št. 102 se opirati radi testamenta njegovega brata. Pa kako je to storil? O sancta simplicitas! Najpoprej sam prizna, da je duhovnikom odsvetovano, posredovati pri oporokah — a sam tega ne upošteva. Takoj pa tudi pove: »da je dal nekaj svetov za stran pobožnih volilk« — in na to še prizna, da je pokojnik rekel: »Več, to je premalo.« S tem župnik Podboj sam priča, da je oporoka njegovega brata neveljavna, kajti ko bi se to zapisalo, kar je on želel, bi ne bil imel povoda se spodatki nad premalimi zneski. Oporoka mora biti v smislu § 565. drž. zak. prostovoljna točna in dočna in nevelja, ako oporočnik samo pritrjuje, kar mu drugi predlagajo ali k čemur mu prigovarjajo. Prikrnjšanim dedičem, bo sedaj lahko veljavnost oporoke izpodibijati, ker župnik v svoji nevednosti sam javno prizna, da se pokojniku ni dopustilo prostovoljno določevati. Prav hinnasko jo zavije gospod župnik, da se mu ne zdi potrebno se javno braniti o takih stvareh, za katere je odgovoren le Bogu in svoji vesti — pa se vendor brani v »Slovencu«, in to celo na zelo neroden način. Gospod Podboj je odgovoren le svoji vesti, kaj z akonom pa ne? Seveda božim namestnikom zakoni zmiraj ne diše, bolje bi bilo, če bi se izdelovalo testamentne zgolj po njihovi vesti in želji — potem bi vendarlo vse premoženje minljivih zemljanov v nikdar nenapolnjene bisage. — Župnik Podboj je baš glede zakonov neka specjaliteta. Da jih ne pozna, je pokazal s tem, da je tako najivno bleknil o testamentu, da jih tudi vpoštovati noče, zlasti cerkveni ne, pové »Slovenec« od četrtega. Cerkvene postave odsvetujejo namreč duhovnikom lov, toda župnik Podboj kultivira strastno ta šport in se celo javno baha, če vstreli kakaka petelina, kar je storil že več krat in tudi včeraj. Mi mu tega lova ne zavidamo, a želeli bi, da bi vsaj »volil« ne lovil.

Naše ljudske šole. Pod tem zaglavjem smo začeli priobčevati nekaj člankov iz strokovnjškega pereca. Sicer se ne strinjam z vsem, kar je v teh člankih povedano, ali dobro je vsekakor, če se o takih zadevah kar največ razpravlja. Če bi pa učitelji na ta izvajanja odgovorili, da za svoje plače še preveč dela, bi jih mi ne pobijali.

Vojniška volilna sleparija je celjskemu lističu in sploh spodnještajarskih nemčurjem grozno neprijetna, namreč neprijetna, ker se je tem sleparjam prišlo na sled.

Skrinja breztektnost. Poroča se nam o dogodku, ki ga prijavljamo sicer z rezervo, ki pa se mora na vsak način pojasniti. Kakor vsakdo ve, je bil skladatelj oratorija Sv. Frančiška pater Hartmann v Ljubljani izredno počečen in proslavljan. Pri izletu na Bledu so se vsi izletniki vpisali v blejsko spominsko knjigo. Poroča se nam, da je tudi p. Hartmann narisal v knjigo nekaj not. Na prvi pogled ne ugane nihče, kaj da pomenijo, a kdor je glasbenik čita vendar lahko, da pomenijo te note: »A de B a g a s c h.« Če je gosp. pater Hartmann res to storil, kar se mu očita, če je res v javno spominsko knjigo za slovo od nas Slovencev, ki smo ga nad vse častili in povičevali, nam zabrusil v obraz besedi: »Adijo pakaža«, potem je to skrajna surovost in tako zarobljena breztektnost, da je ni pojmiti. Pravi se sicer, da se je p. Hartmann opravičil, češ, to je šala, ali take šale mi ne razumemo. Prosimo torej pojasnila, če je to poročilo resnično.

Odslovljen duhovnik. Škandalozna zadeva župnika Perinčiča v Gorici je obudila velikansko senzacijo. Ta Perinčič je bil eden najbojevitjih slovenskih klerikalcev na Goriškem in najhujših preganjalcev slovenskih naprednjakov. Že na I. katoliškem shodu v Ljubljani je igrал veliko vlogo kot strateni priča sedanjega škofa Mahniča in tedaj je imel vedno ljute politične boje. Liberalce je vedno proglašal kot nečistnike. Zdaj pa so tega božjega namestnika zaprli zaradi nečuvnih svinjarij. »Slovenec« bi se ga rad odresel in pravi, da je bil Perinčič odslovljen. Če sedaj nibil nastavljen na gotovo mesto, je bil pa vendar katoliški duhovnik in ostane to tudi naprej, čeprav je »začasno interniran«.

Župan Hribar odpotoval je za več dni na Dunaj.

Kuratom v prisilni decavnici je imenovan kaplan v Kropi g. Šega, bivši pater Hiacint v franciškanskem samostanu v Ljubljani.

V Zagorju ob Savi so volili 2. t. m. župana, in sicer je bil izvoljen soglasno g. Richard Mihelič, ki je bil tudi doslej župan in je odločen nasprotnik slovenskih na rodnih zahtev!!

Naše ljudske šole. Pod tem zaglavjem smo začeli priobčevati nekaj člankov iz strokovnjškega pereca. Sicer se ne strinjam z vsem, kar je v teh člankih povedano, ali dobro je vsekakor, če se o takih zadevah kar največ razpravlja. Če bi pa učitelji na ta izvajanja odgovorili, da za svoje plače še preveč dela, bi jih mi ne pobijali.

Vojniška volilna sleparija je celjskemu lističu in sploh spodnještajarskih nemčurjem grozno neprijetna, namreč neprijetna, ker se je tem sleparjam prišlo na sled.

fetat, de nej nam kešne stare pilde šenkaja za našga »Slovana«. Al pa jenite s tistem iblanskim zgunam, k nam je na pot. Tulk sma že govoril de bo jenu, pa še zmiram zgoni, pa tku, da so vti tist gspudi šil k nem nazaj, k sa preh za naše cajtne pisal. Zdej morja naš gspud z rotuža vse samispat in maja že tulk imen, de se sami več ne spoznaja.

Kam boma pa mi pršl, če ne bo oben človek našeh cajtng kpv, pa pr nas ne drukat pust? Za naša celjska drukarija nam pa tud nč nečja dat. Tku fajn rajting so naš gspud naredil, pa tist zludje šacman s Koroškega jn je vse podrtl. No, pa zatu b use glih lehku plačal naša letna karta erste klas na Zidpon, če b blo glih treba ...

Pr nas se premal druča. Ta velke cajtne se že tku pr Vas drukaja, zdej čte pa še ferajne met? Kaj ni zadost de smete za ferajne bobnat. Saj Vam ferajni pu cajteng zastonj spišela. Kua bma pa mi drukal? Mi se trgama za ferajne kulkr se da, pa obengna ne vjagama. Tistmo ženskmo društu sma elu oblubil, de mu boma za slavnost od Konoplj zastonj drukal vabilo. Pokli smo jm sevede rajtinga poslal. Pa še kašna! Kr mrzla sa doble tiste

gspe, k sa pr tem ferajn. Pa rajtenga so use glih plačale in pr nas prašamo samu za gmar.

Če čte u mir žvet, Vam svetujema, de se z nam zglijate. Če ne, pa se zapišema klerikaveem. Nam je tku use glih pr kir strank sma. Vas boma pa tku zdelval, de Vas še u špetau ne boja uzel. Vaš Zgn mora nehat zgunit, de boja lđe našga »Slovana« bral in drukat smete same tist, kar bo nam ostajal. Mi mama pr kreditu bank emata takaj rajtinga, de morma velik zasluzi, če čma ven prit. Zavol Vas ne boma kočije predal, u fabrk ki se štunfi dela pa tku nč ne zasluzma.

Na zadne Vam pa še povema, de nkar ne mislite, da Vas je dr. Zarnik tku zdelov ali pa Murnik. Teh gspudov že douh ni pr nam. Ti mlad lđe so se neki norca delal iz našga gapuda de neč ne zastop, pa sma jih preč dal. Zdej vse sami spišema, sami nacahnama, sami nacfhntama in sami nadrakama. Sicer se pa tu tku od delč pozna.

Zdej sma Vam povedal soja ma-lenga. Če se z nam ne zglijate Vas boma pa snedel. Mi tega ne trpema, de b nam biu kdu na pot, pa še taka drukarija ke gnar preč škuje.

Ježu Žane.

Da so pa sleparijo tako lepo izpeljali in tako zmagli, jim ni neprijetno, ampak čisto prijetno, in so jasno zadovoljni z njo. Njihov listič bi kaj rad sleparijo zakril in skuša svoje slaboumne čitatelje premotiti s tem, da jim pravi tako, kakor da so nekateri slovenski volili tudi sleparili, češ, da imajo tudi ti neznaten davek predpisani, tako n. pr. g. dr. Sernek 65 h. in gospa Adela Dečko 44 na letu; pa to ne pravi ta častivredni listič, ki zagovarja tako iskreno vojniško sleparijo, da je dr. Sernek svoje zemljišče resnično kupil ter prodajalcu Pavlu Apatu v gospino izplačal 224 K kupnine, medtem, ko nihče od vojniških nemških sleparjev ni plačal navideznu prodajalcu niti vinjarja, in še niti na svoje stroške ni bil prepisan v zemljiški knjigi, ampak se je to iz drugačega fonda, ki nalači služi za take in druge sleparje, poplačalo. Sleprija dotičnih nemških volilcev v Vojsku je torej popolnoma jasna, kajti njihova kupčija je bila na videz, le zato, da si prigljufajo volilni glas na vojniško občino. Čuditi se je le, da imajo kompatentne kazenske oblasti tako slaba očala, da še te sleparje dozdaj kratko ne malo niso mogle opaziti. Kar se pa gospa Adele Dečko tiče, pa ni res, da ista plačuje samo 44 h. davka v trgu Vojsku. Če gre »vahtar v zemljiško knjigo pogledat, bode videl, da je gospa Adela Dečko solastnica zemljišča vložna številka 52 in 154 k. o. trg Vojsku, kateri dve zemljišči imata čistega doneska 77 K 75 h.; predpisan davek je torej od njih 17 K 65 h., in še hišne razredovine 3 K, torej skupaj 20 K 65 h., tako da plača gospa Adela Dečko v Vojsku 10 K 32 h. davka. — G. dr. Ivan Dečko je oddal pri volitvi v Vojsku dva glasa, ker je imel voliti zase in za svojo soprogo; on ima namreč še kot samolačnik drugo vlogo št. 125 k. o. trg Vojsku, kateri ima čistega doneska 39 K 40 h. in zemljiškega davka 8 K 93 h. in hišne razredovine 3 K, torej 11 K 93 h. Slovenski volilci niso oddali ne enega sleparja glassa, nemški volilci pa kar cel kup — v tem je razlika med podlostjo nemške stranke in med poštenostjo slovenske stranke.

Zmaga »Štajerčevih pristašev. V Črešnjevcu pri Slov. Bistrici so pri občinskih volitvah izmagali »Štajerčevih pristašev. Slovenske zgube je kriv ondotni srboriti župnik Sušnik, neposredno pa tudi mariborski škof, pri katerem je bila nedavno deputacija vseh županov in cerkvenih ključarjev prosit, da jih reši prepirljivega župnika, a škof ni ničesar storil. Župnik je dobil pri volitvah le 1 glas, dosedanji klerikalni župan črešnjevski pa nobenega.

Wolf in njegovu soprog, rojeno Stepischniggowa. V ponudeljek se je obravnavala pred dunajskim sodiščem tožba Wolfsove soproge za ločitev zakona, ker jo je pretepjal in se z drugimi pajdašil. Kakor je znano, je Wolfsova soproga nagloma izginila iz Celja in je sedaj v Curihu v Švici. Pri obravnavi sta bili obe stranki zastopani po odvetnikih. Obravnavi nista bila končana. O izidu bomo poročali. Za danes naj samo pripomnimo, da nam je pri tej stvari vedno v mislih oni narodni pregovor, ki pravi: »Bog že ve, zakaj kozi rog odbije!«

Mestni svet tržaški je imel 4. t. m. svojo prvo sejo, v kateri je vladni zastopnik naredil vladajoči laški kliki globo poklon. »Sole« je pozdravila prvo sejo z naznanim, da je vladajoča stranka nekemu visokemu funkcionarju plačala dolgove. Ali v zahvalo za podporo pri volitvah?

Obstrukcijo na sodišču so začeli delati v Trstu laški avokati. Z obstrukcijo hočejo onemogočiti slovenske obravnavne. Včeraj sta na zatožni klopi sedela dva cigana. Razprava se je imela vrati v slovenskem jeziku, ker so bili v tem jeziku sestavljeni vsi spisi z zatožnico vred. To pa ni bilo prav branitelju dr. Cuziju. Že pred razpravo je mož protestiral, češ: da v spisih ne more

najti obtožnice. Ko se mu je povедalo, da je obtožnica v aktih, in sicer episana slovenski, je protestiral tudi proti temu, ker da slovenska obtožnica ali nič, je njemu, velmožnemu gospodu dr. Cuziju, vse edno. — Nato je predlagal, naj se razprava vrati italijanski jezik, da jih bo mogel študirati »con tutta comodità«. Propavši tudi s tem predlogom, je zahteval, naj se pokliče na razpravo zaprizezeni tolmač, in kdo mu sodni dvor niti v tem ni hotel ustreči, ker da bo predsednik branitelju vse prevajal na italijanski jezik, je pa mož predlagal, naj se zapisne takoj na zapisnik od besede do besede vsaka izpoved in istotako od besede do besede tudi prevod gosp. predsednika razprave. — Namestnik državnega pravdnika, dr. Pangrazzi, je označil ta predlog za nezmisel in proti zakonitom določilom. Umeje se, da je bil ta predlog odbit. Nato je dr. Guzzi izjavil, da bi najrajsi odšel in pustil svoja branjenca na cedilu, pa da vstraja na svojem mestu le zato, ker se boji, da bi bil kaznovan, kakor je bil že enkrat.

Učiteljska zborovanja. V četrtek, dne 7. t. m. je bil v »Narodnem domu« letoski redni občni zbor »Slovenskega učiteljskega društva«. Društveni predsednik g. nadučitelj Fr. Gabršek pozdravil prisotne prav prijazno ter izrazi svoje veselje, da je zbor tako mnogočetvirov obiskoval. Na to je poročal tajnik g. J. Furlan, o odborovem delovanju v minorem letu. Iz poročila g. blagajnika Fr. Črnajog o smo posneli, da ima društvo 665 K premoženja. Z ozirom na to ugodno finančno stanje društva se je sklenilo, da se za prihodnje leto društvenina od posameznih okrajnih učiteljskih društev ne bo pobirala. Občni zbor je dalje soglasno sklenil, uložiti na pristojnem mestu prošnjo, da se na nastavijo na ljudski soli v Novem mestu izprani učitelji. Zbor je nadalje izrekal zahvalo in zaupanje učitelju E. Ganglju za njegov govor na shodu kranjskega učiteljstva. Gospod E. Gangl se na tem izrazu zaupanja zborovalcem v jedrnatem, vznemšenem govoru prav toplo zahvalil ter obljubil prisotnim, da bo i v bodoče vse svoje sile in zmožnosti posvetil blagru ljudskega učiteljstva. Na to je sledila volitev odbora. Pred volitvijo izjavil dosedanji predsednik g. nadučitelj Fr. Gabršek, da zadrži drugih najnejših poslov ne more več prevzeti zopetne izvolitve. Gospod Gangl povdaria na to, da jemlje zbor to predsednikovo izjavo in občljubovanje na znanje ter prosi odstopivšega zaslunžnega in delavnega predsednika, da bi pa drugim potom blagovolil podpirati težnje ljudskega učiteljstva. V odbor za bodoče leto so bili izvoljeni ti-le gg.: Fr. Črnajog, J. Dimnik, J. Furlan, J. Gregorin, V. Jaklič, L. Ješenec, L. Letnar, J. Likar in J. Režek. — Takoj pa tem zborovanju je bil izredni občni zbor »Dovskega učiteljskega društva«

Pevsko društvo „Sla-
vec“ priredi v nedeljo, dne 17. t. m.,
popoldanski izlet v Medvode. Od-
hod ob 2. uri z novouvedenim vla-
kom. — Prva društvena veselica
bode na binkoštno nedeljo na
Koslerjevem vrtu, in sicer z obšir-
nim vsporedom. Druga veselica pa
bode dne 5. julija, in sicer v gozdu
in na vrtu Čonžkove restavracije
pod Rožnikom. Ako bi bilo vreme
na imenovanca dneva neugodno, se
vrši prva veselica na binkoštni po-
nedeljek, druga pa na 12. julija.

Pevskega društva „Ljub-
ljana“ velika vrtna veselica se
vrši jutri 10. t. m. radi nepriča-
kovanih ovir pri Koslerju in ne v
Švicariji, kakor je bilo prvotno na-
znameno. Začetek je ob 3. uri. Bla-
gajna se odpre ob pol 3. uri. V slu-
čaju neugodnega vremena se vrši
veselica v nedeljo 17. t. m. ravn tam

Pevski zbor „Glasbene
Matic“ ima prihodnjem sredo, dne
13. maja svoj izredni občni
zbor, in sicer zvečer ob 8. uri v
pevski dvorani. Ker je važnih stvari
obravnavati, naj bi prišli vsi cenjeni
člani obeh zborov, ženskega in mo-
škega, polnoštevilni.

**Dijaška in ljudska ku-
hinja** bo imela v ponedeljek po-
poludne ob 6. uri na starem strelšču
svoj občni zbor. Udje se vladino
vabijo k udeležbi.

**Člani ljubljanskega de-
želnega gledališča** začeli so s
svojim gostovanjem na Spodnjem Šta-
jerskem na Vraknem. Dne 6. in 7.
t. m. so igrali veseljigri »Ženski
Otelci in »Huzarji«, kateri sta v
poslušalcih provzročili mnogo vese-
lega razvedrila. Prostori so bili oba-
krat natlačeni in obča sodba je bila,
da so dame, kakor tudi gospodje
pravi mojstri na gledališčem održa-
li. Naj bi v kraju, kjer se bodo pokazali,
nikdo ne zamudil ugoden prilike,
si pogledati in slišati nekaj dovrše-
nega v blagodanečem domačem je-
ziku! —

**Poziv na naročbo Vod-
nikove sohe.** Ker se je izrazila
želja, da naj bi dal izdelati, kot pen-
dant k sedaj narejeni Prešernovi
sohi, tudi soho Vodnikovo v velikosti
42 cm, stvar pa precejšnje žrtev za-
hteva, vabim vladino k naročbi na
isto. Ako se oglasti vsaj 50 naročni-
kov, pripravljen sem soho preskrbeti.
Doprnski kipi: Slomšek, Vodnik, Lev-
stik in Jurčič v velikosti 25 cm, brez
podstavka, bodo v kratkem dogovor-
jeni. Naročila sprejema Jernej
Balogevec, trgovina s papirjem in
pisarniškimi potrebščinami v Ljub-
ljani, Sv. Petra cesta št. 2.

**Dolenjsko pevsko dru-
štvo v Novem mestu** priredi
dne 9. maja pevski večer s plesom v
čitalnišči dvorani.

**Dramatični klub v Po-
stojni** vprizori v nedeljo dne 17.
maja 1903 v veliki dvorani »Narod-
nega hotelja v Postojni dve šalo-
igri, in sicer: »Nemški ne zna«,
burka v enem dejanju, ter »Krojač
Fips«, šaloigra v enem dejanju.
Vstopnina: Sedež prve vrste 1 krona,
druge vrste 60 vin, stojische in ga-
lerija 40 vin. Vstopnice dobe se v
trgovini g. Fr. Kuttina ter zvečer
pri blagajni.

**„Postojnski salonski
orkester“** ne šteje 19 članov, kakor je čitati v notici dne 6. t. m. o slavnosti, katero je na čast c. kr. okr. glavarju gosp. baronu Reeh
bachu orkester priredil, ampak samo
14 izvršujočih članov.

„Postojnsko Čitalnica“
in telovadno društvo „Sokol“
v Postojni nameravata meseca avgusta skupno razviti svoje društvene propore. Da se bode pa izvršila ta pomembna slavnost kolikor možno sijajno in častno, pozivlja podpisani odbor vse bratska narodna društva, da nam izvijijo čimprej, najdalje pa do 25. vel. travnja naznani, ako se iste udeleže, in sicer: ali korporativno z zastavo, po depuraciji in v kolikem številu. Dalje prosimo približno število onih naznanih, ki nameravajo o tej priliki si ogledati Postojnsko jamo. Pri začetku številu oglašencev potrudil se bode odbor, da dobi znano znanje vstopnino za goste. Morebitno sodelovanje pri telovadbi ali pri komersu prosimo blagovoljno ob jednom omeniti. Vse druge podrobnosti in natančni vspored naznanimo potem pravočasno.

Pripravljalni odbor.
Učiteljsko društvo za
radovljiski okraj ima dne 14.
maja t. l. ob 10. uri popoldne svoje
zborovanje v šolskem poslopu na
Dovjem.

Iz Šiske. Šišenska čitalnica
slavi dne 2. avgusta 25. l., ob enem
praznji prostovoljna požarna brama
15. l., »Sokol“ pa obletnico. Zaradi
veselic pevskih društev ljubljanskih
in 40letnico ljubljanskega »Sokola“
zapovstala je šišenska čitalnica svoje
slavje, v skromnosti in hvaležnosti
za obile podpore sprejetih od teh

društev tekom let in na katere ra-
čuna tudi v bodoče.

Umrl je na Krčevinah pri
Sv. Miklavžu blizu Ormoža g. Ivan
Trstenjak, vzgledni posestnik v 86.
letu svoje starosti. Bil je izvrstni
narodnjak ter vrl vzgojitelj svojih
otrok, ki zavzemajo častna mesta
na Slovenskem in na Hrvatskem.
N. v. m. p.!

Aretiran gostilničar. V
Mürzzuschlagu na Štajerskem so za-
prli gostilničarja Jurija Gillyja, ki je
bil dolgo časa gostilničar v znani
»Gambrinushalle« v Mariboru. Gilly
je bil pred nekaterimi dnevi pobegnil,
in sicer zaradi dolgov. Potikal se je
nekaj časa po Gradeu in ko so mu
tam prišli na sled, je ušel v Bruck.
Ravno ko se je hotel odpeljal iz
Brucka na Dunaj, ga je zagledal neki
natakar, ki je svoj čas pri njemu služ-
boval. Natakar je obvestil policijo, ta
je hitro brzovila v Mürzzuschlag in
kje je vlak prišel tja, so že na ubeg
lega gostilničarja čakali orožniki in
moža odpeljali v zapor.

**Narodno slavlje v Aj-
dovščini-Sturiu.** Poše se nam:

Binkoštni pondeljek bode pač dan,
kakršnih je doslej še malo pozdra-
vila naša Vipavška dolina. Zanimanje,
ki se kaže za to redko slavnost ne
le v dolini sami, ne le v bližnji nam
sosedščini, v solčni Gorici temveč
tudi v vročih tleh tržaških, — veli-
kanske priprave, ki vsposebajo Ajdov-
ščino in Sturi, zadostenj vsprejem
toliko milih gostov, — krepka agi-
tacija, vse to obuja v nas opravičen
up, da doživimo pravi ljudski tabor.
Prijatelju narave nudila bode dolina
s svojo krasoto in zanimivostjo obilo
razvedrila, ljubitelu petja nudilo
bode tekmovanje poznatih pevskih
društev mnogo vžitka, prijatelju te-
lovadbe kazale bodo čete vrlih »So-
kolov« svoje krepke in izurjene mi-
šice. Prezro se seveda tudi ni mla-
dega sveta, omenjamamo namreč, da
so pripravljena za nji poskočne noge
kar tri plesiča ter dve močni godbi.
Vabilo narodnim društvom po okoli-
cici so se razposila in z radostjo
naznanjam, da se je precej njih že
odzvalo. Imena objavimo po preteklu
roka za zglasenje, to je po 15. maju.
Upamo pa, da se priglase ostala
vabilna društva, saj je ni veselice,
bodisi katerega koli izmed njih, koje
ni posila večja ali manjša družba
Ajdovec in Šurcov. Opozoriti nam
je slednjič društva, da naznanijo
sama svoj izlet pristojni politični
oblasti, ako jim ni že po pravilih
dovoljeno korporativno prirejati iz-
lete. Društva pa, ki dojdejo s svojim
praporom, se morajo na vsak način
zglasiti in sicer, društva iz Kranjske
pri glavarstvu v Postojni in Gorici.
Slavna društva naj vrvnajo svoj
prihod tako, da dosegijo vsaj do
2. ure popoldan v Ajdovščino, ker
se društva došli po omenjeni uri
ne sprejema več oficijelno. Veselica,
katere spored priobčimo kasneje,
vršila se bode ob vsakem vremenu
na kritem Lavričevem trgu v Ajdov-
ščini. Rojaki dobro došli dne 1. junija
v Ajdovščini.

Ajdovsko-šturska narodna
društva.
Vinarsko in sadjarsko
društvo za Brdo v Gorici se
priporoča vsem trgovcem in ljubi-
teljem, pravega najboljega briskega
sadja in zelenjave pri najniži ceni.
Društvo ima namen razprodati prave
Briske pridelke brez nikakega do-
bička.

Iz Zagreba se poroča o
dekliški demonstraciji proti Madjarom,
da so policiji 14 deklet s
sablji ranili. Neko preparaminjo
je policaj zasledoval do gornjega
mesta. Dekle se je skrilo v neki vrt,
a policaj jo je popadel in jo dvakrat
s sabljo vsekaj čez glavo in čez roko.
Dekle se je seveda brez zavestno zgru-
dilo na tla. Ali se je potem čuditi,
da je nastala revolucija na Hrvatskem?

Izpred sodišča. Kazen-

ske razprave pri tukajšnjem deželnem
sodišču; 1.) Terezija Marguč, posest-
nica na Studencu v Škofjolki, je pu-
stila svojo triletno hčerkko Ivanko
brez nadzorstva okoli letati; otroka

je pahnila petletna Katerka Beznik

v komaj 25 korakov od hiše odda-
jeni potok »Soro«, kjer je utonil.

Obojsena je bila na 7 dni zapora.

2.) Delavca in brata France in Janez

Tomšič sta z nekim tretjim še ne-

poznamen tovaršem na Klancu ulo-

mila v hišo Antona Pirca in vzel:

1 nikelnasto žepno uro z verižico,

1 par ženskih črevljev, 1 dežnik, kos

črnega usnja in mošnikek z vsebino

1 K 20 v. V noči od 11. do 12. no-
vembra m. l. sta ušla iz litijskoga

sodnega zapora, kjer sta seboj vzela

jedno erarično suknjo, vredno 8 K;

tudi sta se brez dela potepala po

Kranjskem in Koroškem. Janez Tom-
šič je bil obsojen na 10 mesecev,

njegov brat pa na 6 mesecev težke

ječe, potem se boda na oddala v

prisilno delavnico. 3.) Jože in France

Dimic, posestnika sina, sta letos 19.

marca pred Ocepkovo krmo v Križu

zaradi nekega dekleta napadla Jožefo
Letnarja in ga Jožet Dimic na levih
sencih in na levem lici z nožem
ranil. France Dimic ga je pa z neko
trdo rečjo po glavi udaril in ga lahko
poškodoval. Jožef Dimic je bil ob
sojen na 3 mesecev ječe, France pa na
48 ur zapora. 4.) Fantje iz Šen-
tureke gore: Janez Rebernik, Jože
in Miha Podgoršek, Janez Lember-
ger in Jaka Skerjanc so v domači
vasi napadli Janeza Maleša in tri
njegove tovariše; jeli so metati na
Jamsovem vrtu na kupu ležeča po-
lena v nasprotnike, ter sta dva po-
lena v glavo zadela Janeza Maleša s
tako močjo, da so je nezavesten
zgrudil. Vsi zatoženci dejanje taje.
Sodišče je obsojilo Rebernika na
14 mesecev, oba Podgorška vsacega
na 5 mesecev in Janeza Lember-
gerja na 4 mesecev, vse v težko ječe,
nasproti je pa bil Jakob Skerjanc od-
zavet v zapor. Branjevec je dejal, da
ga ima en frakelj premalo, dva pa
preveč.

Zaradi krompirjevih
lupin. Pisar Aleksander Grafnetter,
stanujec v Konjuših ulicah štev. 13,
je lupil včeraj opoludne v Sokličevi
kuhini krompir, ki si ga je bil dal
skuhati za kosoši. Ko je krompir
olupil in ga bil dal v skledo in ga
zabeljil, prišel je v kuhinjo znani tr-
novski postopa Franc Bokavšek, ki
je hotel Grafnetter ponagajati, vzel je
lupine in mu jih vrzel med zabeljeni
krompir. To je seveda Grafnetterja
razjezilo in je Bokavšku eno zasolil,
nakar pa mu je ta pripeljal tako za-
ušnico, da je videl nebesa odprtia in
se mu je takoj kri vilič iz ust. Bo-
kavška je policija artovala.

**Ponočni prizor v Gra-
dišču.** V prvem nadstropju neke
hiše v Gradišču odprio se je danes
ponoči okoli 1 ure okno in na oknu
se je pokazala obila podoba neke
ženske v nočni obleki, ki je dejala,
da bode skočila na cesto, če se je ne
pusti v miru in da bode poklicala
policija. Za njo pa je iz sobe donel
moški, a ne možev glas: »spring,
spring.« V momentu pa se je prikazal
polumesec na obzorju, zagnjal na
oknu je padlo in konec je bil ponoč-
nemu prizoru.

Glas iz občinstva. Ali
zdravstveni odsek mesta Ljubljane ne
more nič zoper to, da se med hišama
št. 13–15 v Florijanskih ulicah stev. 13
vzgledi krompir, ki je došel včeraj
v območje Šentjanega?

V pojasnilo. V »Sloven-
skem Narodu« štev. 36 z dne 14. fe-
bruarja t. l. je bilo poročilo, da sem
bil jaz aretiran, ker leti name sum,
da sem z pisarne g. Ernesta Hienga
ukradel 300 K. Sodna preiskava je
dognala, da sem bil grdo obrekovan,
in sicer je to storil Matija Bajc z Ra-
keka ter je dognala tudi mojo po-
polno nedolžnost. — Rakek, dne 9. maja 1903. — Richard Mosetič.

Strepec povožen. Danes
ob 1/4 12. uro je bil na Igriskem trgu
povožen slepi berač Jožef Kocijes,
stanujec na Karolinski zemljii št. 15.
Povožil ga je neki kmet, ki je bil
pripeljal mrvu v mesto. Kmet je konja
pognal in se v najhujšem diru odpe-
ljal tako, da ga policijski stražnik, ki
se je z biciklom peljal pa njim do Viča, ni več dohitel. Povoženca so
rešili in v čisti vožnji prepeljali na njegov dom.

Zaprlji so postrežnico Marijo
Jerman iz Most, ker je ukradla
dne 5. ali 6. t. m. na poti od justične
palade po Marije Terezije cesti do
Spodnje Ške zlate krovatne igle v
podobi srca, v katerem so vdelani
trije večji opali in eden manjši. —
Posestnikova žena Marija Kopačeva
je izgubila danes dopoludne na Ra-
deckega cesti staro rujavo taško, v
kateri je imela nad 44 K denarja.
Taško in denar je našel Ivan Juvan,
potnik pri »Puntigamu«, stanujec v
Spodnji Škiški št. 62. — Hčina Kata-
rina Igličeva, stanujec na Mikloščevi
cesti št. 26, je našla danes ob 5. uri
zujtraj na Marijinem trgu zlat
zvezca!!

Izgubljene in najdene
reči. Sodni očitnik I. C. je izgubil
dne 5. ali 6. t. m. na poti od justične
palade po Marije Terezije cesti do
Spodnje Ške zlate krovatne igle v
podobi srca, v katerem so vdelani
trije večji opali in eden manjši. —
Posestnikova žena Marija Kopačeva
je izgubila danes dopoludne na Ra-
deckega cesti staro rujavo taško, v
kateri je imela nad 44 K denarja.
Taško in denar je našel Ivan Juvan,
potnik pri »Puntigamu«, stanujec v
Spodnji Škiški št. 62. — Hčina Kata-
rina Igličeva, stanujec na Mikloščevi
cesti št. 26, je našla danes ob 5. uri
zujtraj na Marijinem trgu zlat
zvezca!!

Na včerajšnji mesečni
semenj 8. t. m. je bilo priganjanih

šanjem. Provzročila je celo ovinje prometa, ker tudi kočičaži niso udali na svoje konje, temeč le na ge dame. Njeno pregreho obtežuje sebno to, ker je mlada in sveža. Russel se je zagovarjal, da je dela oni dan lepo novo krilo in, vino tako lepe in nove druge reči. jih je morala varovati blata udignila je vse te prekrasne reči tako visoko, da niso prišle v do so z blatom, niti zo centimeter ne sije. Sicer pa je tudi prišla v isti deki k sodišču ter je pripravljena voje kritikovano obnašanje sodnijem ad oculos demonstrirati. Sodni om se je zdel predlog prav srečen in so takoj dali napraviti dovolj postora, kjer je interesantna obto enka par minut šetala, držeč svoje velno krilo in vse druge »krasne deli« v roki. Končno se ji je čestilo ter je bila oproščena.

* Zakonsko življenje pri Japoncih.

Kako podložna mora žena moža na Japonskem prioveduje neki opazovalec sledče: »Neki tamšnji želesnici sta se aljala zraven mene tudi dva Japona — mož in žena. Ko sta vstopila v voz in je sluga jima prinesel potovalni zaboček in druge reči, morala je žena vse sama v kopě positi in v red spraviti, med tem se je mož meni nič tebi nič vse, kakor da bi se stvar nič njega nikala. Ko je spravila žena vse red, dala je možu časnik in mu prelistovala. Ko se je tega časnika naveličal, zapobil ga je v stran in takoj je segla brzo žena po druga, tretjega itd. Ker je pa bila polica za potovalne reči v kopejcej visoko, morala je žena vedno na prste vspneti do nje, da je mogla svojemu možu postrediti. Amalu je zopet potreboval zepni obec. Ko mu ga je dala, vzela mu časnik iz roke in ko je to delo pravil, dala mu ga je nazaj v roko. Pri prihodnji postaji pa si je kupil sponec jedil, a glej, tega dela pa ženi prepustil, temuč sam opravil. Ko je pojedel, vlegel se je na klop in dal svoje noge na krilo žene, ki sama ni imela dosti prostora. Pri tem pa ga je še žena tako rada mela, kakor zamore le ljubeče bitje. Tako podložne morajo biti japonske žene svojim možem. Četudi so izeme, kaže to vendar dovolj, kako zavna mož z ženo v Japanu.

Godba pri delu. V brooklynski luki vojne mornarice svira saki dan mornarska godba, ves čas, dokler mornari in vojaki nosijo na glavo provjant in slično blago. Radi godbe delajo mnogo hitreje in zomorejo nositi večje tovore.

Fin okus. Znano je, da so Francoze mojstri v kuhrske stroki. Koliko pozornosti obračajo Francozi na umetnost kuhanja, nam najbolj kažejo knjige o tem. Posebno znamenita je knjiga »Fiziologija okusa«, katero mnijo lahko prištevamo klasičnim. Pa tudi izrek slavnih mož, s finim okusom sam svedočijo, da se Francozi mnogo zanimajo za umetnost kuhanja in dober okus. Pri neki pojedini, kjer se je mnogo govorilo, je reklo prijatelj satirika Vojevan kanonik Montman iz Resim: »Moja gospoda, ne govorite tako glasno, da že ne vem kaj jem!« Tudi Abbe Morellé je bil tega mnenja, da se mora zagovarjati s pametjo in resnostjo, ne pa sakor neumna žival. Nekoč je reklo: »Ako se purana je, morata biti samo hrva.« Ko mu je potem nekdo daroval purana in je darovalec pričakoval, da ga Morellé povabi k pojedini mu ter reče: »Saj sva že dva: jaz in on (puran).« Razlika pa je med temi, ki mnogo jedo in med onimi, ki imajo fin okus. V prejšnjih časih so se celo kraljevske pojedine odlikovale po množini jedil, ne pa po finosti. Če čitamo iz starih časov kak jedilni list, se pač moramo žudit, kam so ti ljudje spravili tolike množine jedi. Čim omikanje je bilo slovesno tem finejši je imelo okus, in pri odličnih pojedinah ne dobimo več mnogo temuč, »malo a dobro«. Tako je tudi z vinom. Kakovost vina je danes mnogo bolja nego v 18. stoletju. Do obolenja Ludovika XIV. so pili na francoskem skoraj le močno dišeča rina, medtem ko so znamenita francoska rudeča in bela vina prodajali na Angleško. Penečega šampanca takrat se niso poznali. Vedeli tudi niso kako se vino zboljša, ali da je staro vino dobro itd. V Parizu je še dandanes malo dobrih vinskih kleti. Vina tudi ne morejo tam dobra biti ker se preveč potresejo na težkih vozovih pri uvozu. Najfinejši poznavalci dobrih vin so Belgiji, Holande in Rusi. Veleznameno popivanje, katerega je priredil knez Leo Galitzin leta 1900 povodom svečne razstave v Parizu. Tu se je pilo: Oporto royal iz l. 1815, Xexes 1754, Madere Pembroke 1805, Moet Sillerysec 1804, Moet Chandon 1884, Haut-Brion 1874, Chateau-Lafitte 1864, Montrachet-laguine 1865, Chateau-Yuguem 1847, Johannisberg Cabinet 1868, Musigny-Bogue 2865, Baut Brion (Magnum et Verboam) 1875, Muscat de Livadia

1834 (iz vinogradov ruskega carja in tudi od njega samega darovano). Cognac grande champagne. K temu popivanju se je zbralok okoli 100 gostov, ki so po večini dobri poznavalci vin in so bili tudi udje jurja za razstavo v vinskem oddelku. Cena popitega vina znaša 50.000 frankov.

* Razkrivanje ljubezni v raznih poklicih. Neki list razpravlja na budomšen način, kako moški v raznih poklicih razkrivajo svojo ljubezen. Diplomat pravi: »O, dajte da sklenevam večno zvezo«. Vojak pravi: »Ti si mi zadala neozdravljivo rano«, ali: »Ti si prišla, jaz sem videl, ti si zmagal«. Vrtnar: »Le eno besedo iz svojih ust in najina pota bodo z rožicami postlana«. Zidar: »Daj da si postaviva skupno hišico«. Mornar: »Lepa devica, pri tebi najdem pristnosti pred vsemi živiljenskimi viharji«. Kočičaž: »Usliši me, in imela boš vedno vajeti v rokah«. Draguljar: »Najino večno zvezo bo tvorila zlata veriga«. Učenjak: »Oh, daj mi preiskati tvoje srece in čitati mojo srečo v tvojih očeh«. Restavrator: »Ti napolniš kupo mojega življenja do vrha«. Podobar: »Ako ni tvoje sreči iz mramorja, pusti mojo podobo v njem prebivati«. Pek: »Ali hočeš deliti moj kruh v sreči in ne sreči?« Rudar: »Bodi luč mojega življenja.«

* Ženske v moških oblekah. V Parizu ni redkokdaj videti žensk v moških oblekah, posebno one nižjih slojev. Seveda se jih dostikrati ne opazi. Da se preoblačijo v moške obleke, tiki vzrok v tem, da zamorejo potem opravljati moška dela. Posebno z ribarstvom in z enakim delom se kaj rade pečajo. Tudi zidarsko in tesarsko delo opravljajo. Pa tudi ženske višjih slojev vidimo mnogokrat v salonskih oblekah. Tako je pred kratkim bila v salonski obleki soprogova višjega uradnika pri nekem akademem slavlju. Tudi pri drugih veselicah so jo opazili v moški obleki. Slikarica Rosa Bonheur, ki je umrla pred dvema letoma, je hodila skoraj celo živiljenje v moški obleki. Vendar že eksistira več policijskih odredb, ki to prepopovedujejo, ker bi sicer, posebno če bi se ta noša udomačila, lahko nastale družabne zmešnjave in bi moralna policija vmes poseči. Ženski pa, katera zagotovi, da bo nosila vedno eno obleko in sicer vsakokratni noši primerno, je dovoljeno nositi moško obleko. Tudi pri delavkah zatisne policija eno oko. Prepoved v kateri se prepopoveduje šemljenje, eksistira iz zdravstvenih vzrokov že od l. 1880. Dasi je takrat bilo to najstrožje prepovedano, bile so nekatere osobe od te prepopovedi odvezane, tako n. pr. Aurore Dupin (George Sand) Rosa Bonheur in Marjeta Bellanger, ki je vzbudila ljubosumnost cesarici. Prej je bilo ženskih prošenj za dovoljenje, da smejo nositi moško obleko vse polno; odkar pa se je upeljala ženska kolesarska obleka, ki je bolj moški podoba, pojema poželenje žensk po moških oblekah.

* Salomonovo razsodbo je izrekel nedavno neki potnik v poulični želesnici. V nekem vozlu električne želesnice v N. je nastal med dvema damama preprič zaradi odpiranja okna. Ena je trdila, da bi bila njenja smrt, ako bi konduktor odpril okno; druga zopet, da jo bo zadelo kap, ako se ne spusti srečega zraka v voz. Poklicani konduktor si nì znal pomagati. Tedaj pristopi neki potnik ter reče: »Le eden prete okno, tedaj bo umrla prva, potem ga zopet zaprite, in umrla bo druga; na ta način dobimo končno mir.«

* Zaklad vesti. V tetu 1811. poslal je nepoznan prebivalec Novega Jorka v Washingtonsko državno blagajno en dolar; v priloženem pismu izpovedal je, da je svoj čas enkrat prevaril državno upravo za enak znesek, ter želi s tem popraviti svoj prestopek. Odpošiljal dolara položil je s tem pričetek narodnemu zakladu vesti. Ne glede na to, da je amerikanska ljudovlada v tem času obstajala že celih 35 let, misliti je, da vsaj na videz nihče ni ogoljufal »deda Sama« ali pa kar je tudi mogoče, da ni bilo tako tankovestnih oseb, ki bi hotele na tak način poravnati svoj fiskalni prestopek. In v resnicu je preteklo zopet dolgih 50 let, preden se je ta zaklad vnovič povečal. Šele leta 1861. je bilo v državno blagajno poslanih 6000 dolarjev s pojasnilom, da neznani odpošiljal je hoče na tak način svojo vest olajšati. S tega časa naraščal je imenovan »zaklad vesti« vedno, tako da v sedanjem času že iznaša sveto 300.000 dolarjev. Pisma priložena raznim denarnim pošiljatvam so prav interesantna in dostikrat tudi prav ganljive vsebine, vrhutega pa dokazujejo, da tankovestnost in napram mnogokrat oplenjeni državni blagajni, iz vrst državljanov zje-

dinjenih držav še ni popolnoma izginila; seveda ne sme se iz vida spustiti dejstvo, da v času dolgih 90 let na sveto 300.000 dolarjev narasli fond najbrže ne predstavlja niti stoti del one svote, za katero leto za letom prevarjajo razne osebe amerikansko upravo. Čudna okolščina zapazuje se prilikom pojavljenja tankovestnosti o takih fiskalnih prestopkih v tem, da se največkrat pojavi tistikrat, ko je dežela v dobrem, obilnem blagostanju. Tako n. pr. v letu gladu 1895. izmed 70 milijonov javila se je želja povečati »zaklad vesti« le pri 17 osebah ter je tisto leto na njega poslano bilo le 700 dolarjev. Leto 1896. skazalo se je najbolje rodovitno za fond vesti. V marcu tega leta odpolzano je bilo iz Londona po amerikanskem generalnem konzulatu 14.234 dolarjev in 13 centov, kateri denar je bil izročen konzulu po nekem londonskem duhovniku, imenom jednega njegovih faranov. Druga večja svota odpolzano je bila leta 1891 iz Novega Yorka v znesku 8.000 dolarjev. V obeh slučajih ni bilo priloženih nikakih zapiskov, no verjetno je, da se je šlo obakrat za kontrebando carini podvrženega blaga. Državna blagajna v Washingtonu vselej naznanja po časnikih gotovi prejem novcev, kajti kakor je po sebi umevno, točni naslov odpošiljaljatelja v nikakem slučaju ni priložen. Iz dolge vrste pisem vesti, navedemo jedno, naslovljeno na ime predsednika Klivelenda. V njem je to le izkazano: »Jaz se nahajam v najskrašnejšem duševnem položaju, hočem Vam vse opisati in vse izpovedati. Dve leti je preteklo, kar sem nalepil na pisma dve poštni znamki, ki sta bili že rabljeni, morebiti, da tudi več nego dve, no kolikor se jaz spomnim, sem le dvakrat tako postopal. Tistikrat nisem bil svet kaj delam, sedaj pa mislim po noči in po dnevu o tem prestopku. Torej glejte, mili predsednik, odpuštite mi prosim Vas in jaz Vam obečam, da nikdar več ne bodem kaj tacega učinil. Priložim k pismu znesek cene treh poštnih znamk; lepo vas prosim, odpuštite mi zaradi tega, ker sem bil šele trinajst let star, ko sem prestopok izvršil in zagotavljam Vas, da iskreno obžalujem in se kesam svojega nečastnega dejanja.« — Do kakšne ogromne svote narastel bi »zaklad vesti«, ako bi bili vsi državljanji zedinjenih držav tako tankovestni, kakor mladi avtor tega pisma.

* Samomorilci v živalstvu.

Da so tudi med živalimi samomorilci, ve vsakdor. Konji in govedo beže v goreč hlev, večše obletavajo luč tudi še potem, ko so si že napo osmolile peruti, dokler ne zgore. Vjet ptič se zaletuje čestokrat ob kletko, dokler se ne ubije. Zaprti vodni kos si izvoli smrt vsled lakote ter ne zavžije niti najboljše hrane. Najbolj značilen samomor je pri škorpijonu. Že v starem veku je bilo znano, da se škorpijon med gorenjem ogljem zabode z lastnim želom ter pogine. Novejši naravoslovci so o tem dvomili, zato so nekateri analočki učenjaki hoteli sami prepričati. Tako pripoveduje angleški učenjak Biddie, da mu je prinesel neko jutro sluga velikega škorpijona, ki se je zamudil na ponovenih sprechodih ter se pozabil skriti. Poveznil je nanj stekleno obločnico ter jo postavil na solnce. Svetloba in gorkota sta bili škorpijonu neveščni. Sedaj se je spomnil Biddie na pravljico o škorpijonovem samomoru, prinesel po vekšalno steklo, ga nastavil na obsoleno škorpijonovo stekleno hišico ter napeljal žarke prav na škorpijonov hrbot. Takoj je začel škorpijon ves besen tekatki po prostoru ter to gotno sikit. Hipoma pa privzigne rep ter si zasadni želo parkrat v hrbot in glavo. Iz rane je pritekla neka tekočina in v par minutah je bil škorpijon mrtev.

* Za god. Neki pruski list je prinesel nedavno naslednje naznanilo: »Včeraj mi je žena v spomin na moj god raztrgala mreno v desnem ušesu, tako da sedaj slabši slisim; ker pa slabši slisim, tudi ničesar več ne pličam za svojo ženo ter vsakogar svarim jih posoditi na moje ime, Schubert, krtač.«

Knjizevnost.

Mitteilungen des Musikvereins für Kran. 1. in 2. sešitek letosnjega tečaja imata naslednjo vsebino: 1. Familien-Chroniken kranischer Adeliger im 16. und 17. Jahrhundert, von P. von Radics. — 2. Das Schloß Prapreče bei Großlupp, von Konrad Črnologar. — 3. Eine Postverordnung vom Jahre 1786. — Aus der Bibliothek von Weissenstein, von Konrad Črnologar. — Das Itinerarium von Benedikt Kuripetschitz aus der Zeit der Türkennot in Kran, von Dr. Friedreich Ahn. — Maria Theresias Gerichtsinstruktion für Kran aus dem Jahre 1775. — Mitteilungen der Schriftleitung.

Nemiri na Hrvatskem.

Položaj. Po vsi Hrvatski so razširjeni oklici, s katerimi naznanja »Zbor narodne obrane« da je nad hrvatskim banom grofom Khuenom Hedervaryjem razglašena nagla sodba. To pomeni naravnost poziv naj se bana ubije. Ti oklici v obliki uradnega razglaša so razširjeni po vseh krajih Hrvatske. Ob enem se razširja oklici na narod, ki je pisani v vehementnih silno sovraštvu proti banu razdevajočih izrazih, s katerim oklicem se narod naravnost pozivlja na revolucijo. To je sad krutega madjarskega tiranstva. Nevolja je toliko, da je treba le male iskrice in na Hrvatskem bukne na dan plamen revolucije.

General Čanić in ban grof Khuen. Zabeležili smo že vest, o konfliktu med hrvatskim banom grofom Khuenom in med zapovednikom hrvatske domobranstva generalom Čanićem, kakor tudi vest, da je general Čanić pozval bana na dvoboj. Hrvatski listi seveda ne smejo o tem ničesar pisati, nemški in madjarski listi pa ne pišejo resnice. Med generalom Čanićem, ki je pošten, naroden mož, in med banom je vladala že nekaj časa napetost, ker se general nikakor ni strijal z banovim divjanjem. Pred tedaj je general Čanić inspiciral domobrance v Oseku. Po končani inspekciji se je odpeljal v Djakovovo obiskat svojega dobrega prijatelja škofa Strossmayra. Kaj po tem obisku so »Drau«, specialno glasilo bana Khuena, potem »Pester Lloyd«, »Nene freie Presse« in drugi nemški in madjarski listi prisiljeni nasloviti, da škof Strossmayr po svojih duhovnikih uprizarja demonstracije proti brambnemu zakonu in za financijsko samostalnost Hrvatske — general Čanić pa ga hodi obiskovat. Vse je bilo tako uprizorjeno, kakor da igrata general Čanić in škof Strossmayr pod eno odoje. Vsled te denunciacije, ki se je tudi po drugem potu razširila, se je general Čanić pritožil pri cesarju. Te dni je nemudoma prišel v Zagreb bivši vojni zapovednik zagrebški, sedaj kapitan cesarjeve telesne straže fem. vitez Bechtolsheim, da uredi razmerje med generalom Čanićem in med banom, zlasti ker general ni hotel banu dati domobrancev, da bi streljali na narod. Kaj je Bechtolsheim opravil, ni znano.

Telefonska in brzovarna poročila.

Dunaj 9. maja. Danes so bili na vseučilišču veliki pretepi med nemškonacionalnimi in med klerikalnimi dijaki. Tehnika je za nedoločen čas zaprta in dijakom je prepovedano nositi trakove. Klerikalni dijaki na vseučilišču so bili hudo tepleni. Policija je hotela priti na pomoč, pa je bila napadena. Več dijakov je bilo ranjenih.

Zagreb 9. maja. Policija je aretirala dr. Potočnjaka, katerga dolž, da je razširil oklice, ki razglasajo naglo sodbo nad banom in pozivajo v Hrvate, naj v noči od danes na jutri uprizore velike demonstracije.

Budimpešta 9. maja. Danes so bili na vseučilišču veliki pretepi med nemškonacionalnimi in med klerikalnimi dijaki. Tehnika je za nedoločen čas zaprta in dijakom je prepovedano nositi trakove. Klerikalni dijaki na vseučilišču so bili hudo tepleni. Policija je hotela priti na pomoč, pa je bila napadena. Več dijakov je bilo ranjenih.

Budimpešta 9. maja. Socijalni demokrati priredejo 17. t. m. v raznih krajih 20 taborov, da protestirajo pri stanju ex-lex.

Beligrad 9. maja. V Monastiru so že od četrtek boji. V četrtek zjutraj je eksplodiralo nekaj bomb, vsled česar je bilo ubitih nekaj šip. Kdo je bombe vrgel, se ne ve. Morda so bili ti atentati naročeni, da je bil dan povod za naskok na kristijane Bašibozuki so v četrtek v mestu vstrelili 4 osebe, mnogo drugih pa ranili. V neki vasi so Turki poklali skoro vse kristijane. Ljudje po vaseh so se zabarikadirali v svojih hišah. Včeraj so se v Monastiru boji ponovili. Bojevale so se tudi ženske.

London 9. maja. Listi strastno ščuvajo Japonsko na vojnō proti Rusiji, naznanja-joč, da čim poči prva japonska puška, je Angleška vezana priti na pomoč proti Rusiji. Rusija se vstrajno pripravlja na obrambo. V Njučwang so Rusi pripravili mnogo topov. Med Port Arturjem in reko Liao je 14.000 mož ruskega vojaštva. Rusi so tudi zasedli Tientčuting in utrjajo vsa pota v Port Artur. Iz tega

dasiravno bivam daleč na kraški zemlji, med značajnimi ljudmi, mlejšim obnejem in boljšimi razmerami; upam, da se mi bude, Vam gospod župan v „veselje“, tu bolje godilo, kakor pod varstvom tako dohrega župana, kateri pogodbe, ki jih sam skuje, pred sodnijo kot pomanjkljive in neveljavne smatra; drugi bi se gotovo sramoval tacega nasprotstva!

Vam bode vse dobreto, ki ste jih meni in tržanom svojim storili, platil Bog!

Ako bi Vas kedaj vest kaj tišala, nikar ne združuje in ne točite britkih solza — s kesom in upanjem in Vašo dobro zgovornost bo bodete mir in odpuščanje zadobili tudi pri manjšini obč. odbora, stolac županstva Vam bo zopet zagotovjen, in tako — „z bogom dika, sretan put“.

Dr. Viktor Gregorić.

Poslano.*

V hótelu pri „Slonu“ se po noči, ako ni prometa, ob 11. uri po uslužbenemu razsvetljava zmanjšuje (plinove svetilke privija). Tako je prišel zadnjíč tudi do sobe uslužbenk, kjer je petrolejska svetilka veliko preveč gorela, pa jo je popolnoma ugasnil.

Ne dolgo na to prideta uslužbenki, ki sta bili že dolgo časa v kavarniški kuhinji (bilo je v njihovi sobi tema) in sta se zaradi tega lotile uslužbenca, ga psovalo in zmeriale, in to le zato, ker je ta vestno storil svojo dolžnost. Zlobni, opravljivi babi jezik teh uslužbenk so sploh zmirjal delajo, obrekajo in lažejo čez druge, če jih pa kdo moti pri obrekovanju, ga tožijo gospodinji; tako so storile tudi to pot, pa so dobile la dolge nosove od previdne gospodinje in so bile še vrhu tega prav dobro od nje pokregane. Zato so se tudi hudo maščevalo nad uslužbencem. Ko je prišel nekega večera večerjat, mu ena od dotičnih uslužbenk izpodmakne stol, da je padel uslužbenec znak po tleh in se ves z som polil, na kar je uslužbenka zbezala v kuhinjo. Kaj si neki morajo misliti ptuji, če take omikane go spodobične in njih dela slučajno opazujejo. V korist hótelu tako vedenje uslužbenk gotovo ni. — Tako se godi že dolgo, a koliko časa se bo še godilo, da se napravi enkrat energetično konec! (1280)

Alojzij Schwarz.

* Za vsebino tega spisa je zrednito odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Borzna poročila.
Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 9. maja 1903.
Naložbeni papirji.

42%	majeva renta . . .	100.75	100.95
42%	srebrna renta . . .	100.55	100.75
4%	avstr. kronska renta . . .	101.10	101.30
4%	zlate . . .	121.25	121.45
4%	ogrška kronska . . .	99.55	99.75
4%	zlate . . .	121.60	121.80
4%	poslojilo dežele Kranjske . . .	99.75	—
4%	posojilo mesta Splitja . . .	100—	—
4%	Zadra . . .	100—	—
41/2%	bos-herc. žel. pos. 1902 . . .	101—	102—
4%	češka dež. banka k. o. . .	99.60	100.40
4%	ž. o. . .	99.60	100.45
4%	zast. pis. gal. d. hip. b. . .	101—	102—
4%	pešt. kom. k. o. z . . .	108—	108—
4%	zast. pis. innerst. hr. . .	101.25	102.25
4%	ogr. centr. . .	100.80	101.50
4%	deželne hranilnice . . .	100—	100.95
4%	zast. pis. ogr. hip. b. . .	100—	—
4%	obl. ogr. lokalne žel. leznice d. dr. . .	100—	101—
4%	češke ind. banke . . .	100—	101—
4%	prior. Trst-Poreč žel. . .	98.50	—
4%	dolenjski žel. leznice . . .	99.50	99.75
3%	juž. žel. kup. 1/4 . . .	308.25	310.25
4%	av. pos. za žel. p. o. . .	101—	102—
	Srečke.		
4%	zast. . .	174—	184—
4%	1860/5 . . .	183.25	185.25
4%	1864 . . .	249—	251—
4%	tiške . . .	157.60	158.60
4%	zemlj. kred. I emisije II . . .	276—	275—
4%	ogrške hip. banke . . .	275.50	276—
4%	srbske à frs. 100—	90—	92—
4%	turške . . .	116.75	117.75
Basiliška	srečke . . .	18.85	19.85
Kreditne	. . .	438—	442—
Inomoške	. . .	84.25	88.25
Krakovske	. . .	74—	78—
Ljubljanske	. . .	70—	75—
Austr. rud. kriza . . .		54.90	55.90
Ogr. . .		27—	28—
Rudolfove . . .		68—	72—
Salcburške . . .		75—	79—
Dunajskie kom. . .		441—	445—
Delnice.			
Južne železnice . . .		48.50	49.50
Državne železnice . . .		683—	684—
Astro-ogrške bančne del. . .		1623—	1632—
Austr. kreditne banke . . .		669.25	670.25
Ograke . . .		727—	729—
Zivnostienske . . .		262—	263—
Premogok v Mostu (Brux) . . .		668—	670—
Alpinske montan . . .		386—	387—
Praške želez. ind. dr. . .		1665—	1675—
Rima-Murányi . . .		477—	478—
Trboveljske prem. družbe . . .		385—	390—
Austr. orozne tovr. družbe . . .		346—	347—
Ceške sladkarske družbe . . .		1160—	1184—
Valute. . .			
C. kr. cekin . . .		11.33	11.36
20 franki . . .		19.06	19.09
20 marke . . .		23.43	23.49
Sovereigne . . .		23.94	24—
Marke . . .		117.10	117.27
Laški bankovci . . .		95.25	95.40
Rubli . . .		117.10	117.27

Zitne cene v Budimpešti.
dne 9. maja 1903.

Termin.

Pšenica za maj . . . za 50 kg K 770
" " oktober . . . " 50 " 744
Rž " maj . . . " 50 " 656
Koruz " maj . . . " 50 " 643
Oves " oktober . . . " 50 " 563

Efekтив.

Vzdružno.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Mollo-vo francosko zdravje in sol“, ki je takisto bolesti utesjujoče, ako se nameže z njim, kadar koga trga, kakor to zdravilo vpliva na mišice in živce kreplino in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica K 1-90. Po poštem povzetji pošilja to zdravilo vsak dan lekarji A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 (10-6)

Pri zdravljenju različnih ran se mora paziti, da se rana še takrat polnoma zazeli, ko se je že odstranilo iz nje vse nezdravje dele. Kratko povedano, rana se mora obvarovati pred vsako neznago in se mora uporabljati za obvarovanje pred vnetjem sredstvo, ki hladil in olajšuje bol. Staro, dobro domačo sredstvo, ki temu dobro služi, je najbolj znano „prško domača mačilo“ iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi, ki pa se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. Glej inserat!

Zavod za izdelovanje blaga iz gumija
H. Schwarzmantel (734)
Dunaj I., Rothenthurmstrasse 16.

Po ceni in izredno dober je Haarmann & Reimer-jev valin sladkor

ki izpodriva dandanes vedno bolj prej rabljene valinil, ki ni samo prav drag, temeč tudi po svojem učinku dražljiv in zato skodljiv. Čisti valinil, zdržan s sladkorjem, pa daje izborni okus valinije, prekosa pa jo v finosti vonjave, izdatnosti in cenostenosti.

Za peko in močnate jedi naj rabi vsaka gospodinja le Haarmann & Reimer-jev valinitski sladkor v malih izvirnih zavitkih po 24 vin. kar je enako 2 kosoma valinije. Izvrstno in zares pripovedljivo blago se dobiva po vseh boljših špecerijskih in delikatesnih trgovinah v Ljubljani in Kranju. (933-6)

„Le Délice“
cigaretni papir, cigaretne stročnice.
Dobiva se povsod. (705 9)
Glavna zalogu: Dunaj I., Predigergasse 5.

Proti zoboholu in gnilobi zob izborno deluje dobro znana antisepsična

Melusine ustna in zobra voda
katera utrdi dresno in odstranjuje neprijeto sapo iz ust.

1 steklenica z navedom I. K. Razpoljila se vsak dan z obratno pošto ne manj kot 2 steklenici.

Edina zalogu.

Zalogu vseh preizkušenih zdravil, medic. mil. medicinalnih vin, špecialitet, najfinješih parfumov, kirurgičnih obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu. (205-16)

Zdravilišče

Rogaška Slatina

Biser zelene Štajerske

1902:
je obiskalo zdravilišče 3100 oseb
(najvišje število odkar obstoje).

Vrelo „Tempelj“ in „Styria“ dosegajo najbližje zdravilišča v Štajerski in Karintiji, varhi. Zdravilišče Rogaška Slatina je zelo dobro, črvene, bolezni, katere sopil, sladkorno boleznen, žolčne kamere, bolezni v mehurju. Obesni nasadi z drevoledi, veliki gozdovi in lesi, karavanski domi in stavnice, tukajšnje zdravilišča, in sicer vse strani.

Johannes Heuer
Dunaj IV., Mühlgasse 3.

Vrelo „Tempelj“ in „Styria“ dosegajo najbližje zdravilišča v Štajerski in Karintiji, varhi. Zdravilišče Rogaška Slatina je zelo dobro, črvene, bolezni, katere sopil, sladkorno boleznen, žolčne kamere, bolezni v mehurju. Obesni nasadi z drevoledi, veliki gozdovi in lesi, karavanski domi in stavnice, tukajšnje zdravilišča, in sicer vse strani.

MANDELJEVI OTROBI
Z VIJOLIČNIM DUHOM NAJBOLJE SREDSTVO
ZA GOJITEV POLTI
A. MOTSCH & C. DUNAJ

1100-5

Javna zahvala.

Ljubljansko učiteljsko društvo izjavlja tem potom višjemu nadzorniku tukajšnje c. kr. tobačne tvornice, gosp. Viljemu Möller-ju svojo iskreno zahvalo na tem, da je dovolil náčiteljstvu ogled tvornice karor tudi na njegovem prijazenem sprejemenu in nagovoru. Dalje se zahvaljuje tudi gosp. uradnikom Fran Tomcu in Jak. Ulrichu ter tovarniškemu pazniku g. Avg. Purgaču na naddveurnem vodenju po tovarniških prostorih, na razkazovanju strojev in na temeljitem strokovnem razlaganju vseh manipulacij s tobakom ter izdelovanja smoki in cigaret.

Za odbor „Ljubljanskega učit. društva“

E. Gangl, Janko Likar,

t. č. predsednik. t. č. tajnik.

Darila.

Upravnistvo našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Anas Bevc v Lukovici 28 kron 3 v. nabrala o prilikl. kegljanja na dobitke „pri ta Belem“ z geslom:

„Oberbirhnto misel smo sprožili
Dab za družbo Cirila Metoda
Mrtvoudne Lukuščane — „ejlauf!“
Za nekaj kronic prehaliči
In čudom čudi se — dobiček!
Zatoraj skromni, mal mošnječek
Posveča z: „Kúla!“ kvartetač „Kánia!“

— Gospica Milica Kuttin-ova iz Postojne 10 kron nabrala povodno svatbe g. učitelja Lipovca na Dilčah. Karambol trifolj v kavarne „Evropa“ v Ljubljani 4 krone.

— Obrtno pomožno društvo v Ljubljani darilo 20 kron. — Skupaj 62 kron 3 vin.

Višina nad morjem 306.2. Srednji tračni tlak 736.0 mm.

Maj Stanje barometra v mm. Temperatura v °C. Vetrovi vi. Nebo

Maj	Stanje barometra v mm.	Temperatura v
-----	------------------------	---------------

Dve lepo opravljeni
mesečni sobi
se s 15. majem oddasta.
Več se izve na Dunajski cesti
štev. 8. (1218-3)

Stanovanje

s 3 sobami in pritiklinami **se odda za 1. avgust.**

Povpraša se v trgovini Naglas,
Turški trg št. 7. (1256-3)

Cudno po ceni in reelo!

Prstani, verižice, ure.

Zahtevajte ceneke zastonji in
poštne prosto. (1178-2)

Leopold Mayer,
c. kr. sod. zaprisezen centelj.
Dunaj, XIV., Mariahilfer-
strasse 187.

V kavarni „EUROPA“
se dobi vsak dan sveži (1)

sladoled in ledeno kavo.

Za 1. avgust se odda

v novozgrajeni hiši v Sodniskih ulicah
še nekaj stanovanj

z dvema, tremi, 4 in 6 sobami, porabno
eventualno za pisarne in trgovine.

Izve se pri kamnoseku Vodniku v
Ljubljani. (1080-5)

Sladčičarna
Jakob Zalaznik
Stari trg štev. 21.
vsaki dan sladoled in
1207 ledna kava. (3)

Lesna trgovina 1231-3
Ivana Tazher
šče v lesni trgovini dobro izurjenega
agenta.

Biti mora več slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi.
Ponudbe na firmo v Ljubljani.

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinjska, ekonomije i. t. dr. v
vsakršni izpeljavi. Že 30 let so najbolje
priznana. Pričnana tudi kot najboljši in naj-
trpežnejši izdelek. Največja prihranitev
goriva. Specijaliteta: Štedilna ognjišča
za hotele, gostilne, restavracije, kavarne i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago.
Glavni katalog franko proti poslopani
znamki. (852-13)

Tovara za štedila ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Weis 16. Gojenje Avstrijsko.

Perje
za postelje in puš
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI 1124-3

Pred Škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

U prospeh
„Ústřední
Matica Školské“.
Humpolčko lodensko blago.
Moderno suknje za obleke
iz čiste ovčje volne razpošilja po zelo
nizkih cenah (783-15)
Karol Kocian
tovarna za sukneno blago
v Humpolcih na Češkem.
Vzoreci na zahtejanje franko.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“

Akcijski kapital K 1.000.000-

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnice, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

v Ljubljani, Špitalske ulice štev. 2.

Zamenjava in ekskomptuje

izrezbane vrednotne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kaveje.

Ekskompt in inkasso menje.

Buje predujme na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Ekskompt in inkasso menje.

Borza naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga. (2975-67)

Promet s čeki in nakaznicami.

Komptoarist

s trgovsko šolo, vojaščine prost, želi vstopiti v službo tudi izven Ljubljane.

Ponudbe pod „Komptoarist št. 19“,

poste restante Ljubljana. (1181-3)

Proda se v Pulju

hiša

v kateri se nahaja najboljša restavracija z velikim prometom. Hiša se proda radi visoke starosti in bolzni sedanje lastnice pod ugodnimi pogoji. (1250-2)

Vsa pojasnila daje **A. Kalič**, posredovalni zavod v Ljubljani.

Čudovita novost!

325 komadov za 1 gld. 95 kr.

Krasna ura z velikim verižico, točno

idota, za katere se daje dveletna garancija.

Velikoleta **Laterna magica** s 25 krasnimi podobami.

I jako fina kravatna igla s simili

brijantom, 1 krasen kolj iz orient-biserov,

patentni zaklep, najmodernejši nakit za dame,

1 fin usnjeni mošnjček, jako elegantni na-

stavek za smotke. 1 garnitura ff. double-

slatin manšetnih in srajčnih gumbov, 1 ff.

Žepni nožec, 1 ff. toaletne zrcalo, belg. steklo

in etui, 20 predmetov za dopisovanje in

200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje

v hiši. Krasni 325 komadov z uro, ki je

sama tega denarja vredna, pošilja proti pos-

nemu povzetju za 1 gld. 95 kr. razpošiljalnica

S. Kohane, Krakovo

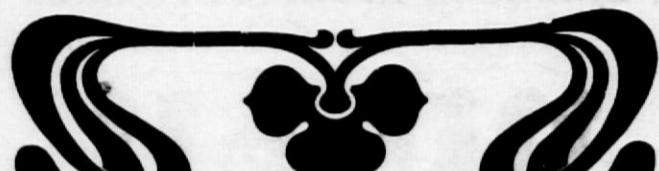
poštno predaja 22,

Ako ne ugaja, se denar vrne. (1268)

+ Suhi +

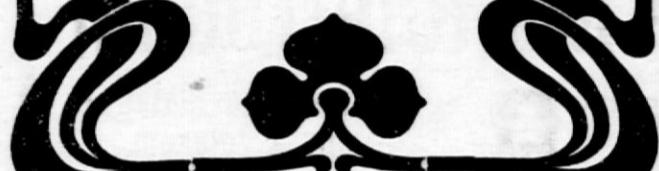
slabotni dobē čudno lepe, polne telesne oblike po kratki rabi moje **hrantline moke**, „Käthe“ (postavno zajamčeno). Dame dobē bujne prsi. Zanesljiv učinek, ni sleparja, strogo realno, mnogo zahvalnih pism. Cena karton gl. 1.25 po poštni nakaznicni ali proti postnemu povzetju, z navodilom o uporabi. (790-8)

Kosm.-higijen. zavod mdm. Kartarina Menzel, Dunaj, XVIII., Schullgasse 3.

Ženitna ponudba!

Upokojen orožniški postajevodja, z nekoliko premoženjem, išče tem potom gospico, oziroma udovo brez otrok, staro na nad 32 let, potrebitno vzgojeno, dobro lastnost, šivilja ima prednost. Imeti mora vsaj tri tisoč kron premoženja, oziroma hišo z nekoliko zemljiščem omenjene vrednosti, v prijaznem kraju, na pr. v bližini mesta, trga ali železniške postaje. Pismene ponudbe, ako mogoče s sliko in pravim naslovom, do 12. maja pod „Odkritostnost“, poste restante, Ljubljana. (1216-2)

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah priporočajo svoj pripoznano izvrstno **Portland-cement** v vedno jednakomerni, vse po avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote **daleč nadirlikujoči** dobrati, kakor tudi svoje priznano izvrstno **apno**.

Praporčica in sprlčevala raznih uradov in najstiovih sib tvrdk so na razpolago. Centralni urad: Dunaj, I., Maxilianstrasse 9.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Belejaku.

Izved iz veznega reda.

veljavem od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri, 24 m ponori osotni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reiffing Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osotni vlak Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein Reiffing v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francovne vare, Prago, Lipško, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osotni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osotni vlak v Lesce-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osotni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curib, Genova, Pariz, čez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francovne vare, Karlove vare, Prago (direkti voz I in II. razreda), Lipško, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponori osotni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Direkti vozovi I in II. razreda). — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osotni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osotni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direkti vozovi I in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osotni vlak z Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osotni vlak z Dunaja čez Amstetten, Praga (direkti vozovi I in II. razreda), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budjevice, Solnograd, Lipško, Steyr, Pariz, Genevo, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru. Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osotni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljak, Celovec, Monakovega Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osotni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljak, Celovec, Pontabla, čez Selzthal in Inomost, čez Klein-Reiffing iz Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francovne vare, Prago (pravilno v L. in II. razreda), Lipško, na Dunaj čez Amstetten. — Praga iz Novega mesta v Kočevje. Osotni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj v Novega mesta v Kočevje. Osotni vlaki: Ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevje in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odvod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mesani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponori samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mesani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih. (1)

Zobozdravnik
med. dr. **E. BRETL**
v Ljubljani
se je stalno preselil
v „Filipov dvorec“
— na vogalu Špitalskih ulic —
zraven Frančiškanskega mostu.
Uhod za vodo.

Kovaške delavce

izurjene v izdelovanju **štedilnih ognjišč** (parherdov), sprejme takoj kovačnica **G. Artuso v Trstu**
Corso št. 43. (1245-8)

Dobro ohranjena 1228-3

garnitura

in jedna pisalna miza
se ceno proda.

Gosposke ulice štev. 15.

Mlin in žaga

v Šent Rupertu na Dolenjskem
se odda v najem ali proda s travniki in lepo hosto vred

6 pod ugodnimi pogoji. (1106)

Natančneje pri lastnici **Zofiji Kolšek** v Laškem trgu pri Celju.

Lep trgovski lokal

s prostornim skladiscem, kletjo in stanovanjem

s pripadki **odda se v Trebnjem** na najlepšem prostoru, nasproti farni cerkvi **takoj v najem.**

Več pove **Ivan Lininger v Ljubljani.** (1213-2)

Žrebanje dne 15. maja 1903.

Glavni dobitek: Promese k zemelj. kredit. srečkam I. em. á K 4'— K 90.000

„ „ ogrskim hipotečnim srečkam á K 4'— K 70.000

“ „ „ premijskim „ „

(1293) priporoča „Ljubljanska kreditna banka“ v Ljubljani.

Dobro idoča

brivnica

se proda. (1241-2)

Solicitator

izuren v vseh opravilih v odvetniški oziroma notarski pisarni, koncepta zmožen, želi svojo službo premeniti.</

Osak dan sveži

sladoled, ledno kavo,
ledno čokolado

priporoča (1098-5)

Rudolf Kirbisch, slaščičar
Ljubljana, Kongresni trg.

Išče se kompanjon

za prav dobro idočo trgovino na debelo in drobno.

Oglasila pod: „4000“ H. K.
M. Bistrica. (1252-3)

Se nikdar se niso oddajala kolesa in stroji

enako odlične kakovosti po tako neverjetno nizki ceni. Kolesa prve vrste po vzorcu iz leta 1903, najbolje jše tvrdke K 150-200, že rabljene, izvrstno ohranjane kolesa z ravnim okvirom A K 85, 90 in 100 v brezihinem stanu. Nova pokrivala kolesa K 9 K, nove cevi za zrak A K 5, 6. Sedlo K 5. Acetyl-svetilka K 5. svetilnica za olje K 3. Stopala par K 6. Zvončki od 80 vin. dalje. Trikotne torbice po K 130. Zračna sesalka K 4. Telesko zračna sesalka na štiri dele K 220. Vsi na domestni deli prav po ceni. (1244-1)

Za 50 odstotkov cene je

ko odplačevalni trgovci pridajam proti gotovini „Singerjeve“ sivalne stroje, gonitev z roko K 32, gonitev z nogo z elegantno omarmico K 48. Singerjev obročasti čolnic (Ringschiff) namesto K 140 samo K 70. Centralni bobin namesto K 160 samo K 90. Letno pošteno jamstvo Razpoližljev na deželo po povzetju. Ceniki zastonj. Veliki ilustrovani katalog kolesnih in strojnih delov s 600 slikami proti znamki 60 V.

M. Rundbakin, Dunaj,
IX., Berggasse št. 3.

L. LUSER-jev obliz za turiste.

Priznano najboljše sredstvo proti kur- (746) jim očesom, žuljem itd. 10

Glavna zaloga:

L. SCHWENK-ova lekarna
Dunaj-Meidling.

Zahtevači Luser-jev obliz za turiste po K 120. Dobiva se v vseh lekarah. V Ljubljani: M. Mardet- schäger, J. Mayr, G. Piccoll. V Kranju: K. Savnik.

Mične novosti

v zajemčeno pristnih pralnih, pisankih volnenih in svilnatih zefirih, polegatka in gostega platna za oblike,

bluze itd. meter od 21 kr. dalje;

20 metrov domačega platna za gld. 280
20 m. platna iz domačega lanu za " 490

10 m. platna za rjuhe za " 385

6 kom. izgotovljenih vel. rjuh za " 5-

20 metrov prima oksforda. za " 380

posteljnega kanefasa za " 480

1 ducat platnenih brisalk za " 135

platneni namizni prti 140/145 cm za " 90

Izgotovljeno perilo za dame, gospode, otroke in postelje. Platneno in volneno blago za oblike in predpasnike, ročne, brisalne in žepne rute, namizno perilo itd. itd. v veliki izberi. — Razpoližljatev po povzetju!

Zamenja dovoljena. Mnogo priznanj!

Ilustrovani katalog zastonj. Vzorec franko.

Izdelovalnica tkanin in perila

Emil Feist (1183-2)

Hohenstadt na Moravskem.

Najboljše črnilo svetá.

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendt čeveljsko črnilo za svetla obutala samo

Fernolendt crème za naravno usnje. Dobiva se povsod.

C. kr. priv.

tovarna ust. I. 1832 na Duneji.

Tovarniška zaloga:

Dunaj, I., Schulerstrasse 21. Radi mnogih posnemanj brez vrednosti paži na se nastančno na moje Ime

St. Fernolendt.

Schicht-ovo štedilno milo

Zahtevajte pri nakupu

z znamko „jelen“.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

(931-5)

VARSTVENA ZNAMKA.

Dobiva se povsod!

! Postranski zaslužek!

Brez sredstev eksistenca v in izven hiše. Dame in gospodje vsakega stanu dobijo takoj 100 ponudb. (1248-2)

E. Schneider, Bodenbach (Češko).

Popolna hrana (stanovanje, kopel, oskrbovanje), postrežba na dan od 5 K naprej. v maju in septembru še cenoje.

Zdravilišče Krapinske Toplice

Sezona od 1. maja do konca oktobra. Hrvatskem

Leta 1902 je bilo 4567 ljudi. Od zgorjanske železniške postaje „Zabok-Krapinske-Toplice“ oddaljene za jedno uro vožnje. Od 1. maja vsak dan zvezra po omnibus s to postajo. — 30° do 35° R. gorce akrototeme, ki eminentno uplivajo proti protinu, mišični in členski revni in njih posledični bolezni, pri ishiji, nevralgiji, kožnih bolezni in ranah, kronični Brightjevi bolezni, otrpenju, pri najrazličnejših ženskih boleznih. — Velike basinske, separativne kopeli, kopeli v banjah in pršne kopeli, izvrstno urejene potinice (sudariji), masaža, elektrika, sved. zdravilna gimnastika. — Udobna stanovanja. Dobre in nedraga restavracije; stalna topliška godba. Razsežna senčni sprehodi, prostor za tennis-igre itd. Kopališki zdravnik dr. Ed. Mai. — Brošure se dobre v vseh knjigarnah. Prospekti in pojasa pošilja kopališko ravnateljstvo.

Jovarna pečij

in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekarška cesta, Veliki Stradon 9

priporoča vsem zidarjem in stavbenikom svojo veliko zalogu

najmodernejših prešanih ter barvanih prstenih

pečij

in najtrpežnejših

štajerska gorska vina

razpošilja od 14 kr. višje

Ivan Wouk v Poljčanah.

Iz prijaznosti vsprejema naročila

in daje pojasnila gospod (975-10)

Ivan Belič, gostilničar

Ljubljana, Dunajska cesta št. 6.

Krepčajte se s Kulumbaškim redilnim pivom

katero se dobri v steklenicah pri

Edmund Žavčič-u

v Ljubljani, Prešernove ulice

nasproti glavne pošte. (11-105)

Vina!!

Pristna

štajerska gorska vina

razpošilja od 14 kr. višje

Ivan Wouk v Poljčanah.

Iz prijaznosti vsprejema naročila

in daje pojasnila gospod (975-10)

Ivan Belič, gostilničar

Ljubljana, Dunajska cesta št. 6.

Za bolne, malokrvne, zopet ozdravite, dame in otroke itd.

Maltoferrochin

Malto-China-Malaga-vino z železom.

Maltochin, China in Sherry

1/4 steklenica 3 K; 1/2 steklenica 1 K 60 V.

Malto-Condurango

Malto Popsir-vino

1/4 steklenica 4 K; 1/2 steklenica 2 K 20 h.

Po naravnem kisanju s primesom južnovinskih droz iz najboljšega ječmenovega slada narejene

Malaga, Scherry, pelinkovec, sladorne samomaščine (Malz-ausbruch) po ceni

se dobiva po vseh lekarinah.

Prospekti, ceniki in vzorec na zahtevanje zastonj.

Prva Malton-vinska kisalnica

in velika klet (724-9)

Svatek & Co.

Praga-Smichov nasproti zadnjemu kolodvoru 851.

Na tisoče tu in inozemskih zdravnikov

priporoča pri nezdostni rasti las in brk Lovacrinovo vodo za lase. Ista podeli

možu, ženi in otroku krasne lase, nareja lase goste, dolge, polne, blistave in svilenomehke, vzdružuje jih mladostno sveže

in lepe, obvaruje jih pred izpadanjem in vzdružuje kožo na glavi čisto in zdravo in tako odstranjuje pleše na glavi. Zgodaj ostvile lasje zadobjivo po Lovacrinu brez barvanja zopet svojo naravno barvo.

Lovacrin je najboljši cosmeticum za gojite las in brk. Lovacrin je od zdravstvene oblasti preskušen in od odličnih avtoritet pripoznan.

Cena velike steklenice Lovacrin, ki zado-

stuje več mesecov je 5 K. 3 steklenice

12 K. Steklenica na poskus 2 K. Raz-

pošljate proti povzetju ali predplačilu

po evropski zalogi

M. Feith, Dunaj

VI. Mariahilferstrasse 45.

Zaloga za Ljubljano: A. Kanc,

droguerist. — Ed. Mahr, Židovske

ulice. — Lekarna pri „zlatem

jelenu“. (1135-3)

Išče se velika vinska klet

v bližini Ljubljane, nrajajo v Sp. Šiški,

na Viču ali pa v Vodmatu.

Ponudbe z letno najemnino naj

se pošljajo do 15. maja 1903 pod

„Vinska klet“ na upravnštvo »Slov.

Naroda«. (1242-1)

(1271-1)

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na

Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih

puščak za lovce in strele po najnovnejših

sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-

deluje stare samokresnice, vsprejemo vsako-

vrstno popravila, ter jih točno in dobro

izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene

in v kuhinja za 80 K.

Natančneje pri posestniku Fran

Jonke, Ljubljana, Truberjeve ulice

št. 2, I. nadstropje od 1. do 2. ure

popoldne. (1254-3)

Nova rast las!

Na tisoče tu in inozemskih zdravnikov

Ustanova za ženitno opravo.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem podeliti je za tekoče leto **ustanovo v znesku 200 K** osnovano po tukajšnjem občinskem svetu povodom srebrne poroke Njih Veličanstve.

Do te ustanove imajo pravico uboge, poštene in v Ljubljano pristojne dekleta, ki so se v času od 24. aprila 1902 do današnjega dne omožile in je prošnje za njih podelitev vlagati **do 20 maja t. l.** pri tem uradu.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 24. aprila 1903.

M. ŽARGI, Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.

S početkom 9. t. m. nahaja se najboljša izbera raznega lišpa, svile, krepa, gumbov in druge v to stroko spadajoče stvari, dalje izborna zaloga kravat, nogavic, rokavic ter vsakovrstnega perila, srajc, ovratnikov, predpasnikov i. t. d. pri (1287-1)

M. Žargi, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 2.

Prostovoljna razprodaja.

Prostovoljno se razprodaja

(1280-3)

hiša v Ljubljani v Kolodvorskih ulicah

kateri se nahaja več let prav dobro obiskovana gostilna, gospodarska poslopja, njive, travniki in gozdi.

Nekateri parcele so vsled svoje ugodne lege pripravne za stavbišča. Hiša je pripravna tudi za vsako drugo obrt.

Plačilo po dogovoru. Pojasnila v pisarni gosp. dr. Albina Kapus, odvetnika v Kolodvorskih ulicah h. št. 35.

Važno za trgovce.

Stara dobro upeljana renomirana trgovina **s kolonijalnim, materialnim in suknenim blagom**

z velikim prometom, se dá v najem pod ugodnimi pogoji, na Spodnjem Štajerskem. (1284-1)

Ponudniki za trgovino morajo imeti najmanj 25.000 gl. kapitala. Ponudbe je pošiljati pod „Sijajna eksistenza“ na upravnštvo „Slov. Naroda“.

Naznanilo.

Zaloga Puntigamskega piva v Ljubljani vsem p. n. odjemalcem vladno naznanja, da se je z današnjim dnem preselila s pisarno na

Marije Terezije cesto 16

po domače „na Pergeš“ preje Košenina od koder se bo od danes naprej razpečavalno pivo ter tudi vsa naročila sprejemala.

Zaloga puntigamskega piva

v Ljubljani, dne 9. maja.

Stanje hranilnih vlog: Rezervni zaklad: 17 milijonov kron. nad 400.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopolnne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlastiteljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4½% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odpalčilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. (89-5)

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4½% do 5%.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana
Stari trg štev. 28
urar, trgovce z zlatino in srebrino in z vsemi optičnimi predmeti.
Nikelnasta remontoarura od gld. 1.50.
Srebrna cilinder remura od gld. 4.-
Ceniki zastonj in franko.

MODERCE

natančno po životni meri za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi

Skličišče za modno blago, pozamen- trije, trakove, čipke, svileno blago.

perilo, klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in na drobno.

HENRIK KENDA

v Ljubljani, Glavni trg 17.

Važno! Za Važno!
gospodinje, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba za drogve, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tud po Knelpuu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografčne aparate in potrebnalne, kirurgična obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinješega rumna in konjaka. — Zaloga svežih materialnih vod in solij za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno pripomočivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno itd. — Vnana naročila se izvršujejo točno in solidno.

→ Drogerija ←

Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Klobuke

najnovejše facone priporoča po najnižji ceni

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepre- močljivih havelokov i. t. d.

Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Ustanova za ženitno opravo.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem podeliti je za tekoče leto **ustanovo v znesku 200 K** osnovano po tukajšnjem občinskem svetu povodom srebrne poroke Njih Veličanstve.

Do te ustanove imajo pravico uboge, poštene in v Ljubljano pristojne dekleta, ki so se v času od 24. aprila 1902 do današnjega dne omožile in je prošnje za njih podelitev vlagati **do 20 maja t. l.** pri tem uradu.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 24. aprila 1903.

FRAN CHRISTOPH-ov**svetli lak za tlá**

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Christoph-ovo zrcalno svetlo voščilo

za trde parkete, najboljši vpuščevalni izdelek, se ne prilepja po vporabi, ne diši neprijetno; doseže se z njim lepa zrcalnosvetla tlá. V Ljubljani: Anton Staeul; — v Kranju: Fr. Dolenz; — v Skofiji Lok: Fr. Dolenz; — v Postojni: C. Pikel. (929-2)

Stanovanja v najem!

Od 1. avgusta 1903 odda podpisani mestni magistrat v najem jedno v hiši št. 21 na Erjavčevi cesti v III. nadstropju ležeče, iz 2 sob, kuhinje in dravnice obstoječe stanovanje, in jedno v **Mestnem domu** na Cesarja Jožefa trgu št. 2 v I. nadstropju ležeče, iz dveh sob in kuhinje obstoječe stanovanje.

Ponudbe sprejema in pojasnila daje mestni gospodarski urad ob navadnih uradnih urah.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 7. maja 1903.

Prva hrvatska

največja, najsolidnejša in najcenejša tovarna

zastorov (rolet) in zatvornic (žaluzij)

lesenih in železnih valjčastih zatvornic (Rollen) za prodajalne

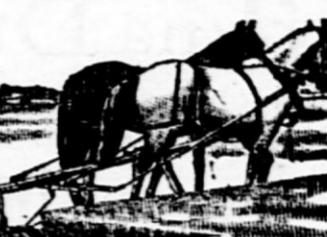
Zagreb **G. SKRBIC** Zagreb
Ilica št. 40 Ilica št. 40
priporoča svoje solidne in cene izdelke.

Naročila izvršujejo se točno in najsolidnejše.

M. Cormick Harvesting Machine Company

(Tovarna za stroje za žetev v Čikagi)

J. E. Knecht, ravnatelj. Budimpešta, V., Váci-ut 30.

Izdelki: snopovni vezati, „Daisy“ stroji za žetev, stroji za košnjo, grablje za seno, zavorni aparati, „Manilla“ motvoz za snope. (1008-5)

Zastopnik: Maks Jelovšek na Vrhniku.

Izvolite ogledati mojo**novo urejeno sukneno zalogu**

v kateri se nahaja blizu 1000 raznovrstnih vzorcev

zadnje novosti

od gld. 1.50 do 6-

R. MIKLAUC

črni in modni kamgarne

ševilj iz Škoje Loke

*

trpežni lovski loden

doskin in tricot

Ljubljana

največja zalogu

največja zalogu

*

strogo nizke cene

strogo nizke cene

*

Špitalske ulice štev. 5

Vzorce pošiljam na

zahtevanje brezplačno

*

Berger -jeva medicinsko-higijenična mila

is tovarne G. Hell & Comp. v Trževi se z najboljim vsehom uporablajo v tu in inozemstvu. Zlata kolajna (471-5)

Bergerjevo 40 odst. kotranovo milo proti izpuščaju in poltnim bolezni.

Bergerjevo žvepleno kotranovo milo proti poltnim nečistostim kot milo za umivanje in kopanje.

Bergerjevo glicerin kotranovo milo proti poltnim nečistostim kot milo za umivanje in kopanje.

Bergerjevo panama kotranovo milo proti poltnim nečistostim kot milo za umivanje in kopanje.

Posebno priljubljena so še naslednja mila: *bencos-milo, borakoso-milo, karbovoso-milo, naftoloso-milo, naftoloso-milo, milo proti solničnicam in petrosulf-milo proti rdečini obrazu in stručici, tanin-milo.*

Bergerjevo zobna pasta v tubah, st. 1 za normalno zobe, st. 2 za kadiče so najboljša čistila za zobe.

Ta Bergerjeva mila iz tovarne G. HELL & Comp., upeljana že 30 let imajo na etiketah kot znamenje pristnosti poleg stojec "varnostno nameščeno" podpis firme G. Hell & Comp. v ručki barvi.

Zalogu za Ljubljano imajo gg. lekarji: M. Leustek, M. Mardetschläger, Jos. Mayr, G. Piccoli in Ubaldo pl. Trnkóczy in vse druge lekarne na Kranjskem.

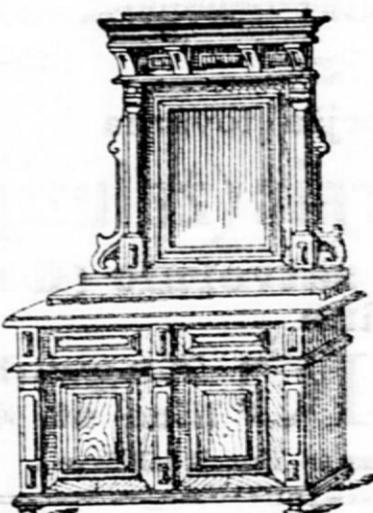
Stanovanja.

Za avgustov termin so v novih **Korsikovih hišah** na Bleiweisovi cesti še mnogovrstna stanovanja za oddati. Jako elegantna, najnovejše urejena in dobro presušena, tudi s porabom vrtov. Najboljši zrak in sončni kraji. Stanovanja obstojejo iz 3, 4, 5 sob, na zahtevanje pa tudi iz 7 do 8 sob; pri vsakem stanovanju je 1 predsoba, 1 soba za služkinjo, jedilna, shramba, klet, podstrešni prostori itd. Pri večjih stanovanjih so tudi kopalnice in perlince. Izbrati je mogoče pritličje, I., II. ali III. nadstropje. Cene so tako nizke.

Več se poizvede pri lastniku istotam ali pa v Štefanburgovih ulicah štev. 5 (v trgovini s cvetlicami in semenami). (3134-40)

Prva kranjska mizarska zadruga

v Šent Vidu nad Ljubljano

se pripravlja sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane **sobne oprave** iz suhega lesa solidno izgotovljene po lastnih in predloženih vzorecih. **Velika zaloga** raznovrstne izdelane oprave za salone, spalne in jedilne sobe je na izberu cenejnim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih.

V prav obilno naročitev se pripravlja

Jos. Arhar

načelnik. (81-18)

→ Edina zaloga →
tovarni za čevlje

D.H. Pollaka na Dunaju.

Najudaneje podpisana si usojam p. n. občinstvu naznaniti, da imam vedno v zalogi jako bogato izberu vsakovrstnih

obuval za gospode, dame in otroke
kakor tudi športnih obuval.

Da se izognete manj vredne konkurenco, pazite natanko na tovarniško znamko, ki je vtisnjena na podplatih.

Za mnogobrojen nakup prosi ter se pripraviti s posebnim spoštovanjem

Julija Stor

lastnica (3121-12)

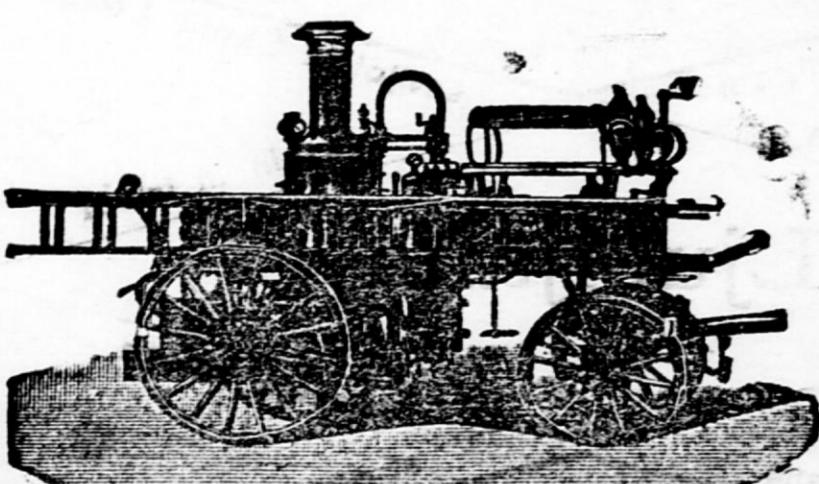
samo v Prešernovih ulicah št. 5 (proj. Slonove ulice) v Ljubljani.

Zunajna naročila se izvršujejo točno in najbolje.

Veliki požar!

zamore se lahko in naglo pogasiti samo s

**Smekalovimi
brizgalnicami**
nove sestave, koje
od desne in leve
strani vodo vlečejo
in mečejo. V vsakem
polozaju delujejoče,
kretanje brizgalnice
nepotrebno!

R. A. SMEKAL

in Zagreb

(72-10)

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi,
pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev.

AVGUST REPIČ

sodar

Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja
vsakovrstne

sode po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Suknenskih ostankov veliko v zalogi.

Za pomladno in poletno sezono

se pripravlja trgovina s
suknjenim, s platnenim in
z manufakturnim blagom

HUGO IHL

xxx Ljubljani xxx
v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzoreci na zahtevanje poštne prosto.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Spredaj ravna oblika,
ne tišči na želodec.
pripravlja v največji izberi
flojzij Persché

v Ljubljani

Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firnež in lakov.

→ Električni obrat. ←

Ustanov. Brata Eberl
leto 1842.

Prodajalna in komptoir:
Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:

Igriske ulice št. 8.

Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. Želez.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika izbirka dr. Schoenfeld-ovih

barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, sli-

karje in zidarje, štedilnega mazila za

hrastove pode, karbonelja itd.

Posebno priporočava slav. občinstvu

najnovejše, najboljše in neprecenljivo

sredstvo za likanje sobnih tal pod

imenom "Rapidol".

Priporočava se tudi sl. občinstvu za

vse v najino stroko spadajoče delo v

mestu in na deželi kot priznano realno

in fino po najnižjih cenah.

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firnež in lakov.

→ Električni obrat. ←

Ustanov. Brata Eberl
leto 1842.

Prodajalna in komptoir:
Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:

Igriske ulice št. 8.

Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. Želez.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika izbirka dr. Schoenfeld-ovih

barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, sli-

karje in zidarje, štedilnega mazila za

hrastove pode, karbonelja itd.

Posebno priporočava slav. občinstvu

najnovejše, najboljše in neprecenljivo

sredstvo za likanje sobnih tal pod

imenom "Rapidol".

Priporočava se tudi sl. občinstvu za

vse v najino stroko spadajoče delo v

mestu in na deželi kot priznano realno

in fino po najnižjih cenah.

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firnež in lakov.

→ Električni obrat. ←

Ustanov. Brata Eberl
leto 1842.

Prodajalna in komptoir:
Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:

Igriske ulice št. 8.

Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. Želez.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika izbirka dr. Schoenfeld-ovih

barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, sli-

karje in zidarje, štedilnega mazila za

hrastove pode, karbonelja itd.

Posebno priporočava slav. občinstvu

najnovejše, najboljše in neprecenljivo

sredstvo za likanje sobnih tal pod

imenom "Rapidol".

Priporočava se tudi sl. občinstvu za

vse v najino stroko spadajoče delo v

mestu in na deželi kot priznano realno

in fino po najnižjih cenah.

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firnež in lakov.

→ Električni obrat. ←

Ustanov. Brata Eberl
leto 1842.

Prodajalna in komptoir:
Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:

Igriske ulice št. 8.

Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. Želez.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika izbirka dr. Schoenfeld-ovih

barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, sli-

karje in zidarje, štedilnega mazila za

hrastove pode, karbonelja itd.

Posebno priporočava slav. občinstvu

najnovejše, najboljše in neprecenljivo

sredstvo za likanje sobnih tal pod

imenom "Rapidol".

Priporočava se tudi sl. občinstvu za

vse v najino stroko spadajoče delo v

mestu in na deželi kot priznano realno

in fino po najnižjih

Vodno zdravilišče
Kopališče Kamnik na Kranjskem. Najlepša gorska lega, nilo podnebje zavarovano proti vetru.
Popolno vodno zdravljenje, solnčne kopeli, suhovroča zračna zdravljenja, kopeli z ogljenčevou kislino, masaže, gimnastika in elektr zdravljenje.
Zmerne cene. Začetek sezije 15. maja. Navodila daje ravnateljstvo zdravilišča.
(1009—5) Zdravniški vodja: U. m. dr. Rudolf Raabe.

Jako zabavni
so
koncertni aparati
s ploščami.

Aparat kakor kaže podoba stane 75 K.
Večji aparati, kakor tudi
automati za gostilničarje do 240 K. (732—21)
Prodaja tudi na obroke.
Velika Izbera
gramofonskih plošč.
Zamenjava starih plošč.
◆ Ceniki zastonj. ◆

RUDOLF WEBER
urar v Ljubljani, Stari trg štev. 16.

The advertisement features a decorative border at the top and bottom consisting of a repeating pattern of stylized floral or star-like shapes. The central text is arranged in several sections: 'Prodaja na debelo!' on the far left, followed by 'Ustanovljeno leta 1832.' in the top center, 'Priznano najboljše' above the main title, and 'Prodaja na drobno!' on the far right. The main title 'oljnate barve' is written in large, bold, black letters. Below it, a descriptive sentence in Slovene reads: 'zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah'. The name 'Adolf Hauptmann v Ljubljani' is prominently displayed in large, bold, black letters. Below it, the text 'tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega klęja.' and 'Električni obrat.' are given. A small number '(413—14)' is located in the bottom right corner. The entire advertisement is set against a white background with a thin black border.

Velik krah!

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu pličilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6·60 in sicer:

6 komadov najfinejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
6 komadov amerikanskih patentiranih srebrnih vilic iz enega komada;
6 komadov " " " jedilnih žlic;
12 komadov " " " kavnih žlic;
1 komad amerikanska patentirana srebrna zajemalnica za juho;
1 komad amerikanska patentirana srebrna zajemalnica za mleko;
6 komadov angleških Viktoria čašic za podklado;
2 komada efektnih namiznih svečnikov;
1 komad cedilnik za čaj;
1 komad najfinejša sipalnica za sladkor.

(165—17)

42 komadov skupaj samo gld. 6·60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni g. d. 6·60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garanjuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na **nikakšni slepariji** zavzujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno prikladna kot **prekrasno**

svatbeno in priložnostno darilo
kakor tudi za **vsako boljše gospodarstvo**. — Dobiva se **edino le v**

A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši američanskega patentiranega srebrnega blaga
na Dunaju II., Rembrandstrasse 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Cistilni prašek za njo stane 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvleček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture S patentirano srebrno garnituro sem
jako zadovoljen. Ljubljana. jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešp.

Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. — Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

An illustration of a large three-masted steamship, the 'Deutschland', sailing on choppy seas under a cloudy sky. The ship has several funnels and a prominent nameplate on its hull.

Največja in najstareja parobrodna družba na svetu poseduje 279 parnikov.

Najvarnejše, najhitreje in največje vrste velikanskih parnikov, ki samo vozijo potnike in cesarsko pošto

iz Hamburga v Novi-York so

	m dolg
»Deutschland«	212
»Auguste Victoria«	168
»Moltke«	160
»Pennsylvania«	171
»Graf Waldersee«	170
»Palatia«	140
»Batavia«	152
»Bulgaria«	152
»Fürst Bismarck«	200
»Columbia«	140
»Blücher«	160
»Pretoria«	170
»Patricia«	171
»Phoenicia«	140
»Belgravia«	152
»Armenia«	170

Hamburg-Novi-York le 6 dni.

Vozne karte po predpisanih najnižjih cenah prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno

oblastveno potrjena agentura

(2758—27)

Hamburg-Amerika Linie

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 31

takoj na desno od južnega kolodvora, ob progi električne železnice.

**Največja zaloga navadnih do najfinnejših
otroških vozičkov
in navadne do najfinejše
vozičkov za Žime.**

**M. Pakič
v Ljubljani.**

Neznanim naročnikom se
pošilja s povzetjem.

Zahtevajte
pravo

Ciril-Metodovo kavino primes

katero priporoča domača

I. jugoslov. tovarna za kavine surogate v Ljubljani.

Zahtevajte jo povsod!!

Krasno izbero
konfekcije
za dame in deklice

kakor tudi
manufaktурно blago
perilo
vsakovrstne preproge
i. t. d.
priporoča

Anton Schuster
Ljubljana
Špitalske ulice štev. 7.

= Solidno blago. =

= Nizke cene. =

Veliko zaloge
rokavic za dame in gospode
kravat za gospode
toaletnega blaga
dalje
ščetic za zobe, glavnikov, dišav, mil itd. itd.
iz najbolje renomiranih tovarn priporoča
Alojzij Persche
Ljubljana
Pred škofijo št. 21.

Pod trančo št. 2.

Klobuke

cilindre, čepice
in slamnike

v najnovejših faconah in
v veliki izberi

20 priporoča

Ivan Soklič

Pod trančo št. 2.

Povečano zalogu največjih, najimenitnejših in najboljših poljedeljskih in z novimi iznajdbami patentiranih strojev, kakor: uflatilnice, stamorezrnice, čistilnice za žito, vternice, stiskalnice za sadje in grozdje, gepele

Ivan Komatič

Ljubljana, Dunajska cesta, na dvorišču mitnice.

E 61/3-2 (1194—2)
Dražbeni oklic.
Vsled sklepa z dne 29. aprila 1903, opravilna številka E 61/3-2 se prodado **dne 19. in 20. maja 1903, dopoldne ob 9. uri** na javni dražbi:
štacunsko blago, živina in les v Dragi, št. 30, 118 švelerjev na kolodvoru v Zatičini, 62 smrekovih tramov v Lavrinovi hosti pri Glogoveci, več hrastovih hlodov in švelerjev na kolodvoru v Radohivasi, 4200 m³ smrekovega lesa in lubja v Šimanovi hosti in v hosti „Grm“ pri Radohivasi ter na Končinovi žagi v Gorenjivasi ležeči les in parketi.
Reči se smejo ogledati dne 19. in 20. maja 1903 v času med 8. in 9. uro dopoldne v Dragi, št. 30, na Zatiškem kolodvoru, v Gorenjivasi in v Radohivasi.
C. kr. okrajna sodnija Višnjagora, oddelek II.
dne 29. aprila 1903.

An advertisement for J.J. Naglas Furniture Factory. The top left and right corners feature the text "Založena 1847." in rectangular boxes. Below this, the company name "Tovarna pohištva J.J. NAGLAS" is written in large, bold, capital letters, with "v Ljubljani" underneath. To the right of the text is a detailed black and white illustration of a large, ornate wooden cabinet or sideboard. The cabinet has intricate carvings, decorative panels, and a multi-tiered top structure. The number "20" is positioned above the cabinet's base. The overall style is that of a late 19th-century newspaper advertisement.

**Patentovano na
Avstrijskem
pod št. 4290.**

„Grossol“

**za stare in nove strehe iz lepenke (Pappdächer)
kakor tudi za pločevinaste strehe (Blechdächer)
najboljši, najbolje krijoči in najtrpežnejši plesk
sedanjega časa.**

„Grossol“ je vlaknasta pleskalna tvarina za stare in nove strehe iz lepenke, katera pri največji vročini ne kipi in ne kaplja, pri mrazu pa ne poka in ostane vedno elastična. Vse take strehe iz lepenke, ki jih dosedaj ni bilo možno popraviti, se dadó z „Grossol-om“ za več let absolutno zgostiti.

„Grossol“ se vporablja mrzlo in se ne potresa s peskom.
„Grossol“ ne teče in ne kaplja.
„Grossol“ se ne trga in ne poka. Z „Grossol-om“ se maže le vsakih 5 let in nadomešča novo kritje. Gorenje lastnosti so nam potrdili često mnogi s priznanimi pismi in prima spričevali

Pripravne krtače za mazanje se dobé pri nas.
Tržiška (Monfalkone) tovarna oljnatih mazil za vozove in kemičnih produktov

KOLLAR & BREITNER
tovarna za strešno lepenko, lesni cement, asfalt, kotran in grossol

Tržič (Monfalkone) pri Trstu. (1115-3)

Varujte se pred slično se glasečim in manjvrednim ponarejanjem.

Dobiva se pri gosp. HENRIKU KORN v Ljubljani.

Rimski vrelec
nepresen pri obistnih in mehurnih bolečinah ter pokvarjenem prebavljenju
priznana slatina za otroke. Pravo naravno natočena, veleina namizna voda.
Alpsko zdravilišče in letovišče Rimski vrelec (Römer-Quelle).
Postaja Guštanj (juž. žel.), pošta Köttelach, Koroško. (925-6)

St. 16784.

(1280)

Razglas.

Podpisani mestni magistrat naznanja, da se bode v ponedeljek, dné 11. maja t. l., pričelo s postavljanjem novega mostu čez Graščico na Krakovskem nasipu.

Usled tega se p. n. občinstvo opozarja, da bode omenjeni most za časa izvršitve del za vsaki promet nemogoč.

Mestni magistrat ljubljanski,
dné 8. maja 1903.

FRANC DOLENC

v Ljubljani, Marijin trg
(pri franciškanski cerkvi).

P. n.

Slavnemu občinstvu priporočam svojo veliko

zalogo manufakturnega blaga
obstoječo iz raznovrstnega sukna, modernega in kamgarnovega za moške obleke.

Vsakovrstnega modnega in perilnega blaga za damske obleke najnovijih uzorev. Izvrsten civilih za motoce in postelno opravo in posebno dobro blago za rjuhe, namizne prte, servijete in brisalke. Veliko izberi preprog, zaves in tepihov vse po najnižjih cenah.

Blagohotnemu obisku se udano priporoča s spoštovanjem

Franc Dolenc.

(1121-4)

V nobenem slovenskem domu, zlasti ne v slovenskih družvenih dvoranah se ne sme pogrešati

Prešernove sohe

Ista je uzorno izdelana v velikosti 42 cm, ter stane samo 7 K.

Doprnsi kip

(1269-1)

Janko Kersnika

25 cm velik, brez podstavka, za 3 krone.

V velikosti 22 cm po K 1'80 — s podstavkom — kipca

Simona Gregorčiča in Jenko-ta.

Zabojčke računim za lastno ceno.

Vsa čitalniška, bralna, ognjegasna in druga društva opozarjam na ugodno priliko, da okrase svoje domove z domačimi umotvori in vabim prav vladivo k naročbi

Jernej Bahovec

trgovina s papirjem in pisar. potrebščinami
Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.

Loterija za vojaški spomenik Deutschmeister-pešpolka

pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. c. in kr. visokosti visokorodnega prevzetenega gospoda nadvojvode Evgena.

Glavni dobitek

kron **75.000** kron

Ena srečka 1 krona.

Dalje dobitki v vrednosti po 10.000, 5.000, 3.000, 1.000, 900, 500 kron itd. — v calem 6.000 dobitkov.

Vsi dobitki se izplačajo od dobavnikov v gotovini po odbitku 10%.

(968-6)

Žrebanje nepreklicno dné 15. maja 1903.

Srečke prodajata v Ljubljani „Ljubljanska kreditna banka“ in menjalnica J. C. Mayer.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel,
na Dunaju ali (2073-37)

Karol Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice 32.

art. manz: Sidero.

Liniment Caps. Comp.
iz Richterjeve lekarne v
Pragi

priznano izborno, bolečine tolazeče masilo; po 80 h. K 1'40 in K 2' — se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno prijavljene domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaklepnicah z načo varstveno znakom „sidero“ iz Richterjeve lekarne, potem je vsakdo prepričan, da je dobil originalni izdelek. (2411-32)

Richterjeva lekar-
na pri zlatem levu
v Pragi, I., Eliščina c. 5.

Aleksandrov Pesmi in romance

Elegantno opremljena knjiga s portretom in autogramom pesnika in uvodom iz peresa dr. Ivana Prijatelja.

Cena:

Ukusno broš. K 3'50, po pošti K 3'70, v izvirni platneni vezbi K 5' —, po pošti K 5'20.

Založil: (118)

Lav. Schwentner
v Ljubljani.

**Svetlaj
samo sa
Globus**
Extraktom
za Svetljanje

Premiirano z zlato kolajno na svetovni razstavi v Parizu 1900 in z zlato kolajno na Dunaju 1902.

Dobiha se povsod. 1 (660-4)

Škatljice po 10, 16 in 30 vinarjev.

**Vsakovrstne
rane**

se morajo skrbno varovati pred vsakim nesnagnim.
Ker se po tej lahki raskici tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že 40 let se je izkazalo mečljivo viacino masilo, tako imenovano **prško domače masilo** kot zanesljivo sredstvo za obvezno. To vzdružuje rane, obvarjuje tiste, olajšuje vnetje in bolečine, hlađa in pospešuje zalcenje.

Razpošilja se vsak dan. Proti predplačilu K 3'16, se pošilje 4/1 pušice ali 3'36 6/2 pušice ali 4'60 6/1 ali 4'60 9/2 pušice postavne prosto na vsako postajo avstro-ograke možnosti.

Vsi deli embalaže imajo zakonito deponovan varavljeno znamko.

Glavna zalogal

B FRAGNER, c. kr. dvorni dobitelj

lekarna „pri črnem orlu“

a Praga (1112-2)

Malá strana, ogel Nerudove ulice 203

Zaloge v lekarneh Avstro-Ogrske.

V Ljubljani se dobiva pri gošči lekarjih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardetschläger, J. Mayr.

Med. dr. Josipa Trauba želodčni prašek

Gastricin

zdravniško preizkušen in potrjen.

Tisoči in tisoči ljudi so vsled želodčnih-, črevesnih- in drugih bolezni primorani k strogi dieti, ki jim pretvarja življenje v muko. Po uporabi dr. Jos. Traubovega želodčnega praška **Gastricin** je taka dieta že po kratkem času popolnoma nepotrebljena. Bolniki, ki si hočajo z množino živeža ohraniti moči, bodo to z **Gastricinom** popolnoma dosegli. **Gastricin** deluje pri začasnih nedostarih, kakor pri zgagi (gorečici), pehanju, napihovanju, želodčnih boleznih, bljuvanju, krilih, slabostih in tesnobah, glavobolih vsed slabega prebavljenja takoj in pri daljni uporabi odpravi tudi zastarele želodčne in črevesne bolezni, ki so se zoperstavljalne dosedajo vsem sredstvom. — **Gastricin** ni odvajalno sredstvo ureja vendar iztrebljenje popolnoma. — Natančneje povedo prospekti. (1118-3)

V Ljubljani se dobiva pri M. Mardetschlägerju, v lekarni pri orlu, kakor tudi v večini lekarn.

Glavna zalogal Salvator lekarna v Požunu (Pressburg).

Na debelo v medicinalnih drogerijah

Velika škatla 3 K, malo škatla 2 K, frankirano 20, rekoman- diran 45 h vec.

Otvoritev nove trgovine.

Vljudno naznanjam, da budem z dnem 11. t. m. **otvoril**
v Šiški ob glavni cesti poleg cerkev h. št. 2
(v bliži gosp. Seidel-na)

špecerijsko trgovino in prodajo moke na drobno in debelo.

Ker mi je na tem, da p. n. odjemalec vseskozi zadovoljim, bodisi glede kakovosti blaga, bodisi glede nizkih cen upam, da bude spoštovan občinstvo mojo dobro voljo upoštevalo, ter moje prizadevanje, postrezati z najboljšim in najfinješim blagom podpiralo z najmognogobrojnejšim obiskom.

V prijetni nadi, da mi izkažejo p. n. odjemaleci svojo naklonjenost, bilježim z odličnim spoštovanjem

Makso Lavrenčič.

(1273-1)

Jako važno za vsakega kolesarja!

Predno se kateri odloči, kupiti si kolo, naj ne pozabi ogledati si ali vsaj naročiti cenik pravih

J. Puch-koles

katerih zastopništvo ima g.

Franc Čuden v Ljubljani.

Isti priporoča posebno kolo s prostim tekom in z zavoro v zadnjem kolesu (Freilauf mit Hinterradbremsen).

Za vsako Puch-kolo jamči dve leti.

V zalogi nahajajo se tudi različni modeli raznih tovarn od 75 gld. dalje. — Ceniki zastonj in poštnine prosto.

Resnično!

„Zerofluin“ pomaga velikansko kot nedosežen „uničevalec mrčesov“.

Kupuj pa „le v steklenicah“!

V Ljubljani pri gospodih:

Iv. Fabiana nasl.	C. Karlinger.	Karl Alexander.	J. C. Röger.	A. Sušnik.
Anton Korbar.	Mihail Kastner.	Alojzij Lillek.	A. Sarabon.	Ferd. Terdin.
F. Groschl.	Edmund Kavčič.	P. Mencinger.	Viktor Schiffer.	J. Tonich.
Karl C. Holzer.	Josip Kordin.	Josip Murnik.	M. Spreitzer.	Uradniško kon-
Ivan Ježačin.	Anton Krisper.	Iv. Perdina nasl.	Anton Stacul.	sumno društvo.
Ant. Ječmek.	Peter Lassnik.	Vaso Petričić.	Karl Planinšek.	
Ant. Kanc, drog.	J. Lenček.	M. E. Supan.		

Ivan Majdič, Karl Šavnik, lekarji „pri sv. Trojici“.

Krško: F. X. Aumann sin, R. Engelsberger.

Litija: Lebinger & Bergmann.

Lož: F. Kovač.

Mirna: Josip Schuller.

Mokronog: Josip Errath, B. Sbilj, „pri Škofu“.

Novo mesto: Küssel & Končan, Adolf Pauser.

Pohov gradec: J. A. Leben.

Postojna: K. Čeferin, Ant. Ditrlich, G. Pikel.

Radeče: Ivan Haller, J. Trepecnik, I. občno radeško konsumno društvo.

Radovljica: L. Fürsager, Fr. Homann, Oton Homann.

Sodražica: Ivan Levstik.

Šiška: J. C. Juvandšč.